

Студентски парламент на Стоматолошкиот факултет Скопје
Student's Parliament of Faculty of Dentistry - Skopje

20ти меѓународен научен студентски конгрес
20th International Dental Student's scientific congress

Охрид 2013
10-12 Мај

Ohrid 2013
10-12 May

Универзитет Св.Кирил и Методиј во Скопје
Студентски парламент на
Стоматолошкиот факултет - Скопје
University Ss Cyril and Methodius in Skopje
Student's Parliament of
Faculty of Dentistry - Skopje

СОДРЖИНА **AGENDA**

Вовед
Introduction

Програма на конгресот
Congres timetable

Сесии
Sessions

Постер презентации
Poster presentations

Усни презентации
Oral presentations

Универзитет Свети Кирил и Методиј во Скопје
Студентски парламент на Стоматолошкиот факултет - Скопје

University Saints Cyril and Methodius in Skopje
Student's Parliament of Faculty of Dentistry - Skopje

КНИГА НА АПСТРАКТИ

BOOK OF ABSTRACTS

20th Меѓународен научен студентски конгрес
Охрид 10 - 12 Мај 2013
Република Македонија

20th International Dental Student's Scientific Congress
Ohrid 10 - 12 May 2013
Republic of Macedonia

ГЕНЕРАЛЕН ПОКРОВИТЕЛ :

Проф. д-р. Љубен Гугувчевски
Декан на Стоматолошкиот факултет во Скопје

GENERAL AUSPICE:

Prof. d-r. Ljuben Guguvcevski
Dean of the Faculty of Dentistry – Skopje

10 Мај 2011 – 12 Мај 2013
Универзитетски Конгресен центар,
Охрид
Р.Македонија

10 May 2011-12 May 2013
University Congress Centre,
Ohrid
R.Makedonia

Студентски Парламент на Стоматолошки факултет

Students' Parliament of Faculty of Dentistry

ул.Водњанска, 17
п.ф.24, 1000 Скопје
Р.Македонија
Тел/факс: +389 2 3115 647

ul. Vodnjanska, 17
p.o. box 24, 1000 Skopje
R.Macedonia
Tel/fax: +389 2 3115 647

Под покровителство на:
Проф. д-р. Љубен Гугувчевски
Декан на Стоматолошкиот факултет
при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,
Р.Македонија

Under the auspices of:
Prof. d-r. Ljuben Guguvcevski
Dean of the Faculty of Dentistry of the
University “St. Kiril and Metodij” Skopje,
Republic of Macedonia

Продекани:
Проф. д-р. Мирјана Поповска
Проф. д-р. Даница Поповиќ - Монеvsка
Доц. д-р Илијана Муратовска

The Prodeans:
Prof. d-r. Mirjana Popovska
Prof. d-r. Danica Popovic - Monevska
Doc. d-r Ilijana Muratovska

Организационен одбор:

Претседател:
Трајче Митрев

Генерален секретар:
Марија Јанкуловска

Членови:

Иван Јордановски

Драган Ласков

Оливер Темелков

Сања Костадинова

Стефани Димитриевска

Лазар Димовски

Никола Маролов

Дејан Панев

Бисера Петрушевска

Техничка поддршка:

Зоран Дериволски

Organizing committee:

President:
Trajce Mitrev

Secretary General:
Marija Jankulovska

Members:

Ivan Jordanovski

Dragan Laskov

Oliver Temelkov

Sanja Kostadinova

Stefani Dimitrievska

Lazar Dimovski

Nikola Marolov

Dejan Panev

Bisera Petrushevka

Technical Support:

Zoran Derivolski

ОБРАЌАЊЕ НА ДЕКАНОТ

Почитувани колешки и колеги студенти,

Со чувство на особено задоволство сакам да ве поздравам и да посакам успех на Конгресот на студентите по стоматологија. И овој како, и претходните конгреси, убеден сум дека ќе претставува проширување и дополнување на професионалните и стручни сознанија од различните области на стоматологијата. Авторите и коавторите на стручните студентски теми, со сесрдна помош на менторите, несомнено дека со своето залагање и труд се најзаслужните за успехот на овојгодишниот студентски конгрес.

За многумина од вас, почитувани колеги студенти, ова е истовремено и првиот стручен труд којшто сте го создале и вие имате право да се гордеете со она што сте го направиле. Вие, на овој начин зачекорувате во полето на стоматолошката наука и практика и го трасирате патот по којшто ќе се движите во текот на вашиот иден професионален ангажман. Со реализација на одбраните стручни теми, работени под раководство на вашите ментори, вие всушност ги направивте првите чекори во откривањето на одредени стручно-научни сознанија, па така имавте можност да видите колку е тежок и трновит патот до новите сознанија во стоматологијата. Стоматолошката наука и практика се движат напред со силно темпо и вие како млада генерација на доктори по денална медицина, ќе мора да го следите ритамот и чекорот на современата научна мисла, бидејќи само така ќе бидете спремни да се фатите во костец со предизвикот на новите сознанија. Овој конгрес, покрај тоа што ќе биде место за размена на стручните професионални сознанија истовремено ќе биде и можност за ваше меѓусебно дружење и поблиско запознавање, сега како студенти, а утре веќе како дипломирани доктори, коишто треба меѓусебно да контактираат и разменуваат информации и практични сознанија, до кои ќе доаѓате во вашата секојдневна практика. Токму размената на овие искуства е она неопходно потребното, за да може да се реализира успешен третман на пациентите коишто ќе ги третирате во вашите ординации. Денешната стоматолошка наука, како впрочем и сите биомедицински науки почива токму врз размената на информациите, па според тоа, колку повеќе информации имате толку сте поуспешни во извршувањето на професионалните задачи.

Овој студентски конгрес ќе ја постигне својата цел, ако темите презентирани на него бидат поттик за ваше натамошно стручно надградување и ако и понатаму продолжите да се занимавате со истражување во различните области на стоматологијата. Повеќе од убеден сум дека во годините што се пред вас, кога по вашето дипломирање ќе ја започнете макотрпната професионална работа, долго ќе се сеќавате на овие први презентирани стручни теми, на вашите ментори, со чијашто помош ги реализиравте и на деновите коишто ги минувате на овој конгрес. На крајот, би сакал да ви посакам успешен студентски конгрес исполнет со богата стручна размена на информации и меѓусебно дружење, онака како што тоа и доликува на вашата млада генерација.

В. Д. Декан на Стоматолошкиот факултет

Проф. д-р Љубен Гугувчевски

ПЕТОК, 10 Мај 2013

12.00 - 15.00 Пријавување
14.30 - 16.00 Ручек
17.00 - Свечено отварање на конгресот
Професорско предавање
17.30 - Сесија I
Усни презентации
19.00 - 20.00 Сесија II
Постер презентации
21.00 - Вечера

САБОТА, 11 Мај 2013

08.00 - 10.00 Појадок
10.00
Професорско предавање
10.30 - Сесија III
Усни презентации
11.45 - 12.15 Кафе пауза
12.15 - Сесија IV
Усни презентации
14.00 - 16.00 Ручек
16.00 - 17.00 Сесија V
Усни презентации
20.30
Свечено затворање на конгресот

НЕДЕЛА, 12 Мај 2012

08.00 - 10.00 Појадок
12.00 - Одјавување од хотел

FRIDAY, 10 May 2013

12.00 - 15.00 Cheking in the hotel
14.30 - 16.00 Lunch
17.00 Opening ceremony
Profesor lecture
17.30 Session I
Oral presentation
19.00 - 20.00 Sesion II
Poster presentations
21.00 Diner

SATURDAY, 11 May 2013

08.00 - 10.00 Breakfast
10.00
Profesor lecture
10.30 Session III
Oral presentations
11.45- 12.15 Coffe break
12.15 Session IV
Oral presentations
14.00 - 16.00 Lunch
16.00 - 17.00 Session V
Oral presentations
20.30
Closing ceremony

SUNDAY, 12 May 2013

08.00 10.00 Breakfast
12.00 Chek out

20th Меѓународен научен студентски конгрес
Охрид 10 - 12 Мај 2013
Република Македонија

20th International Dental Student's Scientific Congress
Ohrid 10 - 12 May 2013
Republic of Macedonia

C е с и и
sessions

ПЕТОК, 10 Мај 2013

17.00 Свечено отварање на конгресот

Професорско предавање

Предавач: проф. д-р Мира Јанкуловска

тема: ДЕНТАЛНА ТРАУМАТОЛОГИЈА: ДИЈАГНОСТИЦИРАЊЕ И ПЛАН НА ТЕРАПИЈА
НА АБУЛЗИЈА НА ЗАБ

СЕСИЈА I

17.30 Усни презентации

КАТЕДРА ПО СТОМАТОЛОШКА ПРОТЕТИКА

1. КАКО ДА СЕ ИЗБЕРЕ СООДВЕТЕН CAD/CAM СИТЕМ

Автор: Бојана Стефановиќ

Коавтор: Сандра Таневска

Ментор: Асс. д-р Марјан Петков

2. СОВРЕМЕНИ МЕТОДИ ЗА ИЗРАБОТКА НА ЦИРКУЛАРНИ МЕТАЛ-КЕРАМИЧКИ
ПРОТЕТСКИ КОНСТРУКЦИИ (CAD/CAM ТИТАНУМ)

Автор: Милан Нацевски

Коавтор: Кирил Чкрипески

Ментор: Асс. д-р Анета Мијоска

СЕСИЈА II

19.00 – 20.00 Постер презентации

КАТЕДРА ПО БОЛЕСТИ НА УСТА И ПАРОДОНТ

1. ОРАЛЕН СТАТУС КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ЦЕЛИЈАКИЈА

Автор: Димовска Емилија

Коавтор: Ангелова Бојана

Ментор: Асс. д-р Кристина Митиќ

2. ВЛИЈАНИЕТО НА ДИЈАБЕТЕС МЕЛИТУС ТИП 1 НА ПАРАДОНТАЛНИТЕ ПРОМЕНИ
КАЈ МЛАДИ ИНДИВИДУИ

Автор: Бобан Груевски

Коавтор: Радмила Томовска

Ментор: Доц. д-р Анета Атанасовска

Коментор: Доц. д-р Илијана Муратовска

КАТЕДРА НА БОЛЕСТИ НА ЗАБИТЕ И ЕНДОДОНТОТ

1. РЕНТГЕН ПРОЦЕНА НА ДВА РАЗЛИЧНИ НАЧИНИ НА ОБРАБОТКА НА
КОРЕНСКИТЕ КАНАЛИ КАЈ ПРЕМОЛАРИ

Автор: Ангела Милошеска

Коавтор: Михајло Милевски

Ментор: Асс. д-р Николче Јованоски

2. ГЛАС-ЈОНОМЕРИ ПРИМЕНЕТИ ВО СЕНДВИЧ ТЕХНИКА ЗА РЕСТАВРАЦИЈА НА
КАВИТЕТИ

Автор: Бојан Петревски

Коавтори: Оливера Малевска, Симона Симјановска

Ментор: Доц. д-р. Соња Апостолска

3. ДЕНТАЛНА БОЛКА - ДИЈАГНОСТИКА И ТЕРАПИЈА

Автор: Кристина Шахпаска

Коавтор: Оливера Донева

Ментор: Асс. д-р Василка Ренцова

4. ВЛИЈАНИЕТО НА ОДНОСОТ НА ТЕРАПЕВТОТ КОН ПАЦИЕНТИТЕ

Автор: Оливера Јендроска

Коавтор : Елена Симонова

Ментор : Асс. Д-р Павлина Алексова

5. ДИЈАГНОЗА И ТЕРАПИЈА НА НЕКАРИОЗНИ ЛЕЗИИ НА ЗАБИТЕ

Автор: Весна Божиноска

Коавтор: Ивана Ѓотева, Симона Велковска

Ментор: Асс. д-р Весна Филиповска

КАТЕДРА ПО ОРАЛНА ХИРУРГИЈА

1. ТЕРАПЕВТСКИ ПОСТАПКИ ЗА САНАЦИЈА НА АЛВЕОЛИТ

Автор: Елена Рибарева

Коавтор: Анета Михаилова

Ментор: Асс. д-р Љуба Симјановска

КАТЕДРА ПО МАКСИЛОФАЦИЈАЛНА ХИРУРГИЈА

1. ЕВАЛУАЦИЈА НА ЛИЦЕВИТЕ КАРАКТЕРИСТИКИ КАЈ ПАЦИЕНТИ СО РАСЦЕП НА ГОРНАТА УСНА И НЕПЦЕТО

Автор: Михајло Милевски

Коавтор: Ангела Милошеска

Ментор: Асс. д-р Александар Илиев

КАТЕДРА ПО ОРТОДОНЦИЈА

1. ТРЕТИТЕ МОЛАРИ - МИТ ИЛИ РЕАЛНОСТ

Автор: Марија Јосифоска

Коавтор: Мирослав Ивановски

Ментор: Асс. д-р Марија Манева

2. ЕФЕКТИ ОД МИОФУНКЦИОНАЛНА ТЕРАПИЈА ВО РАНА ДЕТСКА ВОЗРАСТ

Автор: Симона Ангеловска

Коавтор: Ивана Глигуроска

Ментор: Асс. д-р Габриела Ќурчиева Чучкова

3. ДЕНТАЛНИ ИМПАКЦИИ - ДИЈАГНОЗА И КЛИНИЧКА СЛИКА

Автор: Стефани Димитријеска

Коавтор: Моника Андевска

Ментор: Асс. д-р Билјана Џипунова

КАТЕДРА ПО ДЕТСКА И ПРЕВЕНТИВНА СТОМАТОЛОГИЈА

1. ВЛИЈАНИЕТО НА ЧЕСТИТЕ МЕЃУОБРОЦИ И НИВНИОТ ВИД ВРЗ ПОЈАВАТА НА КАРИЕС КАЈ ДЕЦАТА ОД ПРЕДУЧИЛИШНА ВОЗРАСТ

Автор: Стефанија Пусичевска

Коавтор: Томо Каракамчев

Ментор: Асс. д-р Олга Кокочева

КЛИНИКА ПО СТОМАТОЛОШКА ПРОТЕТИКА

1. ВИДОВИ СОВРЕМЕНИ ОТПЕЧАТОЧНИ МАСИ ЗА ПРЕЦИЗНО ОТПЕЧАТУВАЊЕ ЗА ФИКСНО ПРОТЕТСКИ ИЗРАБОТКИ

Автор: Дајана Арсовска

Коавтор: Нада Манчева

Коавтор: Мелиса Мемис

Ментор: Асс. д-р Весна Јурукоска Шотаровска

2. ФИКСНО – ПРОТЕТИЧКИ КОНСТРУКЦИИ ИЗРАБОТЕНИ ВРЗ ИМПЛАНТИ

Автор: Јулија Ушковска

Коавтор: Кирил Мариноски

Ментор: Асс. д-р Анета Мијоска, асс. Наташа Ставрева

3. ПРОТЕТИЧКИ ТРЕТМАН ПРИ АНГЛЕ ИИИ КЛАСА

Автор: Климент Анастасовски

Коавтор: Евгенија Стојановска

Ментор: Доц. д-р Јадранка Бундевска

Коментор: Доц. д-р Биљана Капушевска

4. КОРЕЛАЦИЈА МЕЃУ ФИКСНОПРОТЕТИЧКА КОНСТРУКЦИЈА И ПАРОДОНТАЛНО ЗДРАВЈЕ

Автор: Нада Манчева

Коавтор: Дајана Арсовска

Ментор: Доц. д-р Билјана Капушевска

Коментор: Доц. д-р Јадранка Бундевска

5. КОРИСТЕЊЕ НА ОРАЛЕН ПАРАЛЕЛОМЕТАР ПРИ ИЗРАБОТКА НА ЦИРКУЛАРНИ МОСТОВИ (ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ)

Автор: Верица Кукунешоска
Коавтор: Кристина Стојановска
Ментор: Асс. д-р Наташа Ставрева
Коментор: Асс. д-р Анета Мијоска

6. ПРОЦЕНКА НА ЕСТЕТСКИТЕ РЕСТАВРАТИВНИ МАТЕРИЈАЛИ ВО ОДНОС НА СТАБИЛНОСТА НА БОЈАТА

Автор: Лазар Димовски
Коавтор: Слободан Цветковски
Ментор: Асс. д-р Андреја Јовановски

7. КЛИНИЧКО ИСПИТУВАЊЕ НА ЕФЕКТИТЕ НА НБФ (Нано био фусион) ГИНГИВАЛЕН ГЕЛ ВО УСНАТА ПРАЗНИНА

Автор: Сања Перчинковска
Коавтор: Бисера Петрушевска
Ментор: Асс. д-р Благоја Даштевски

САБОТА, 11 Мај 2013

10.00-10.30 Професорско предавање

Предавач: доц. д-р Гордана Ковачевска

тема: ЦЕЛОСНО КЕРАМИЧКИ САД/САМ МОСТОВСКИ НАДОМЕСТОЦИ: клинички и лабораториски аспекти за успех

СЕСИЈА III

10.30-11.45 Усни презентации

КАТЕДРА ПО ОРАЛНА ХИРУРГИЈА

1. ПЛАНИРАЊЕ, ХИРУРШКИ ТЕХНИКИ И ИМПЛАНТНО-ПРОТЕТСКИ РЕКОНСТРУКЦИИ КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ПАРЦИЈАЛНА И ТОТАЛНА БЕЗЗАБОСТ

Автор: Антони Ангеловски
Коавтор: Тамара Андриевска
Ментор: Асс. д-р. Владимир Филиповски

2. ПРИНЦИПИ НА ЗАЗДРАВУВАЊЕ НА ЕКСТРАКЦИОНИ РАНИ ПО ИЗВЕДЕНИ ПОЕДИНЕЧНИ И МУЛТИПНИ ЕКСТРАКЦИИ

Автор: Кристина Поп-Ристова
Ментор: Асс. д-р. Едвард Јанев

КАТЕДРА ПО МАКСИЛОФАЦИЈАЛНА ХИРУРГИЈА

1. ОРАЛЕН КАРЦИНОМ

Автор: Милка Павловска
Коавтор: Александра Петковска
Ментор: Асс. д-р Антонио Кирков

2. СКРШЕНИЦИ НА ЛИЦЕВИТЕ КОСКИ

Автор: Лилјана Петрова
Коавтор: Ана Зајакоска
Ментор: Проф. д-р Даница П. Монеvsка

СЕСИЈА IV

12.00 –13.15 Усни презентации

КАТЕДРА ПО БОЛЕСТИ НА УСТА И ПАРОДОНТ

1. 10 ГОДИНИ ЕКТС НА СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Автор: Филип Конески
Ментор: проф. д-р Киро Ивановски

2. DIABETES MELLITUS КАКО РИЗИК ФАКТОР ЗА АКТИВИРАЊЕ НА ПАРОДОНТАЛНА ИНФЕКЦИЈА

Автор: Елена Милева
Коавтор: Благица Бошкоска
Ментор: Доц. Д-р Силвана Георгиева

3. ОРАЛНО ЗДРАВЈЕ КАЈ КОРИСНИЦИ НА МАРИХУАНА

Автор: Ивана Василева

Коавтор : Марина Атанаскоска

Ментор: Доц. д-р Маја Пандилова

2. PROCENKA NA ENDODONSKI TRETIRANI ZABI, KAKO MO\NI NOSA\I NA PROTETSKI KONSTRUKCII

Avtor: Marija Dostinova

Koavtor: Gonca Vasileva

Mentor: Ass. д-р Marina Eftimoska

КАТЕДРА ПО ДЕТСКА И ПРЕВЕНТИВНА СТОМАТОЛОГИЈА

1. КОНЦЕНТРАЦИЈАТА НА ФЛУОР ВО ПАКУВАНАТА ВОДА ЗА ПИЕЊЕ ОД РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Автор: Филип Илиевски

Коавтор: Ивана Неделковска

Ментор: Асс. д-р. Весна Амбаркова

20.30 Свечено затворање на конгресот

СЕСИЈА V

16.00-17.00 Усни презентации

КАТЕДРА ПО ОРТОДОНЦИЈА

1.РАН ОРТОДОНТСКИ ТРЕТМАН - СОВРЕМЕНИ КОНЦЕПТИ И ТЕРАПЕВТСКИ ДОСТИГНУВАЊА

Автор: Оливера Донева

Коавтор: Кристина Шахпаска

Ментор: Асс. д-р Наташа Тошеска-Спасова

КАТЕДРА ПО БОЛЕСТИ НА ЗАБИ И ЕНДОДОНТ

1.КОМБИНИРАНИ ЕНДОДОНТСКО-ПАРОДОНТАЛНИ ЛЕЗИИ

Автор: Христи Доковска

Коавтор: Марија Дурлова

Ментор: Доц. д-р Илијана Муратовска

Olivera Doneva

СВЯТИ КИРИЛ
И МЕТОДИЈ

20th Меѓународен научен студентски конгрес
Охрид 10 - 12 Мај 2013
Република Македонија

20th International Dental Student's Scientific Congress
Ohrid 10 - 12 May 2013
Republic of Macedonia

II професорски предавања
Lectures by professors

ДЕНТАЛНА ТРАУМАТОЛОГИЈА: ДИЈАГНОСТИЦИРАЊЕ И ПЛАН НА ТЕРАПИЈА НА АВУЛЗИЈА НА ЗАБ

Проф. д-р Мира Јанкуловска

*Катедра за детска и превентивна стоматологија,
Стоматолошки факултет во Скопје,
Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Скопје, Република Македонија*

Траумите во пределот на орофацијалната регија, многучесто, може да резултираат со фрактури на заби, нивна луксација, делумна или целосна избиеност од алвеолата. Тоа, од своја страна, ефектуира со негативни функционални, естетски и емотивни проблеми кај децата. Во периодот на млечната дентиција, инциденцата на траумите е најголема во периодот на две и тригодишна возраст поради недоволна моторна координираност на децата. Најчести причини за деналните трауми во периодот на трајната дентиција се спортските повреди, сообраќајните несреќи или агресивното однесување. Избиените заби се застапени со 16 % од сите видови траума.

Нивната терапија треба да се спроведе во најкраток временски период од моментот на случувањето на траумата според тековните протоколи за дијагностицирање, менаџирање и третман, од што, во најголема мера ќе зависи прогнозата и опстанувањето на забот во оралниот медиум.

Клучни зборови: денална траума, авулзија, прогноза, менаџмент и третман

DENTAL TRAUMATOLOGY: ESSENTIAL DIAGNOSIS AND TREATMENT PLANNING OF DENTAL AVULSION

Prof. d-r Mira Jankulovska

*Department of Paediatric and Preventive Dentistry
Faculty of Dental Medicine Skopje,
University "Ss. Cyril and Methodius", Skopje, Republic of Macedonia*

Facial trauma that results in fractured, displaced, or lost teeth can have significant negative functional, esthetic, and psychological effects on children. The greatest incidence of trauma to the primary teeth occurs at 2 to 3 years of age, when the motor coordination is developing. The most common injuries to permanent teeth occur secondary to falls, followed by traffic accidents, violence, and sports. Avulsed teeth represent about 16% of dental injuries.

The therapy aims to avoid or minimize the inflammatory reactions occurring as direct consequence of the avulsion. The single factor playing a fundamental role in dental replantation's success is the speed of replantation.

Practitioners have the responsibility to recognize, differentiate, and either appropriately manage or refer children with acute oral traumatic injuries, as dictated by the complexity of the injury and the individual clinician's training, knowledge, and experience. At the same time, dentists have an ethical obligation to provide emergency dental care with current concepts and recent literature-based findings for the diagnosis, management and treatment of the dental trauma.

Key words: dental trauma, avulsion, prognosis, management and treatment

**ЦЕЛОСНО КЕРАМИЧКИ CAD/CAM МОСТОВСКИ НАДОМЕСТОЦИ:
клинички и лабораториски аспекти за успех**

Н. доцент д-р Гордана Ковачевска

Стоматолошки факултет, Катедра за стоматолошка протетика,
Универзитет "Св. Кирил и Методиј",
ЈЗУ УСКЦ Св. Пантелејмон, Скопје, Р. Македонија.

Во текот на изминатите десетина години постојат бројни експериментални и клинички испитувања за целосно керамичките CAD/CAM мостовските надоместоци, со цел да се потврдат или отстранат контроверзните размислувања во врска со рехабилитирањето на пациентите со овој вид на фиксно-протетички надоместоци.

Со оглед на комплексноста и взаемната поврзаност на сите параметри при рехабилитирањето со целосно керамички CAD/CAM мостовски надоместоци, целта на ова предавање е да се презентираат специфичностите во предтретманската фаза, лабораториската и клиничката изработка на надоместоците.

Современите материјали и техники за изработка на CAD/CAM мостовски надоместоци овозможуваат максимален естетски, превентивен и функционален ефект при рехабилитација на беззабните делови и во фронтална и во бочна регија. Згрижувањето со реконструирани привремени мостовски надоместоци во периодот на протетичката рехабилитација со CAD/CAM мостовски конструкции, посебно кај комплексни клинички случаи, овозможува адаптирање и одржување на вертикалната димензија, оклузијата, фонетиката, хигиенскиот режим, интраорална и екстраорална естетика на пациентот за периодот на рехабилитацијата и понатаму.

Во тој контекст низ приказот на неколку клинички случаи ќе ги презентираме основните клинички и лабораториски аспекти за успех на CAD/CAM мостовските надоместоци.

Комплексна и сеопфатна клиничка анализа и добро познавање на протоколите за овој вид рехабилитација овозможува правилна дијагностика и минимизирање на евентуалните неуспеси на CAD/CAM мостовските надоместоци. Трајноста и квалитетот на CAD/CAM мостовските надоместоци е во директна корелација со конструктивна тимска соработка, од планирање до поставување во уста, со примена на сите параметри од протоколот за нивна лабораториска и клиничка изработка.

**ALLCERAMIC CAD/CAM BRIDGES:
CLINICAL AND LABORATORICAL SUCCESS ASPECTS**

Author: Doc.Dr. Gordana Kovacevska

Faculty of dentistry, chair for Dental Prosthodontics, University "Sv.Kiril i Metodij",
University Dental Clinic "Sv.Pantelejmon", Skopje, R.Macedonia

There are several experimental and clinical investigations about CAD/CAM bridges during the last ten years, in order to confirm or discard controversies about the rehabilitation of patients with these fixed prosthetic restorations.

Because of the complexity and associations of all parameters during rehabilitation with CAD/CAM allceramic bridges, the aim of this presentation is to present specificities in the pretreatment stage, laboratory and clinical fabrication of the restorations.

Modern materials and techniques for CAD/CAM bridge fabrications enable esthetic, preventive and functional effects during the treatment of edentulous parts in the frontal and lateral region. Reconstructed temporary bridges during prosthodontic rehabilitation period with CAD/CAM bridges enable adoption and maintainance of vertical dimension, occlusion, phonetics, hygiene, intraoral and extraoral esthetics of the patient.

By presenting several clinical cases we will show basic clinical and laboratory aspects for the success of CAD/CAM bridges.

Complex and all-inclusive clinical analysis and good knowledge of protocols for this type of rehabilitation enable right diagnostics and minimize eventual failures of CAD/CAM bridges. Longevity and quality of CAD/CAM bridges is directly correlated with constructive teamwork, from planning to final incorporation in the mouth, using all protocol parameters for their laboratory and clinical fabrication.

20th Меѓународен научен студентски конгрес
Охрид 10 - 12 Мај 2013
Република Македонија

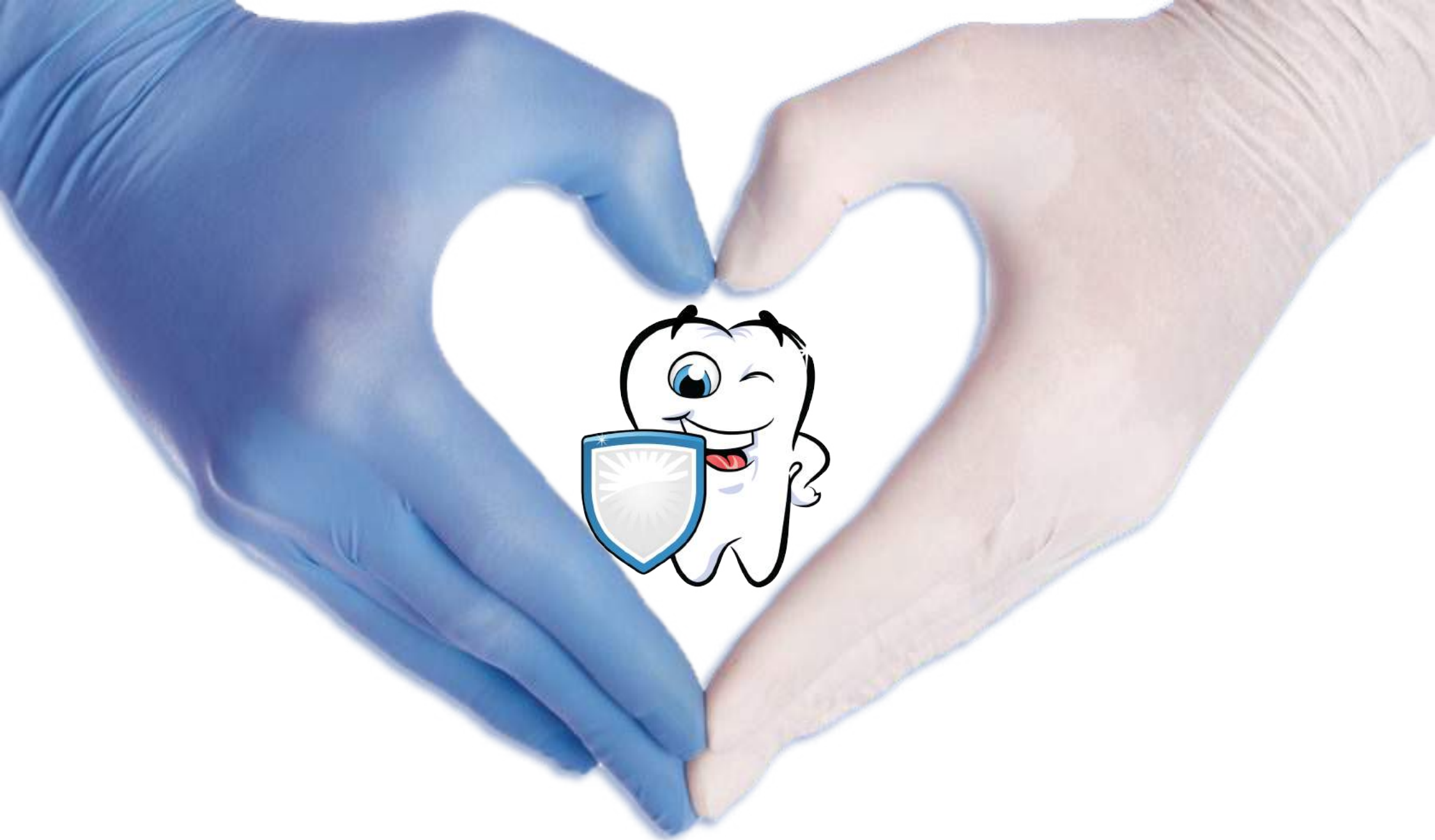
20th International Dental Student's Scientific Congress
Ohrid 10 - 12 May 2013
Republic of Macedonia

Усни презентации
oral presentations

Детска и превентивна
стоматологија

Pediatric and Preventive
Dentistry

КОНЦЕНТРАЦИЈАТА НА ФЛУОР ВО ПАКУВАНАТА ВОДА ЗА ПИЕЊЕ ОД РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Автор: Филип Илиевски
Коавтор: Ивана Неделковска
Ментор: Асс.Д-р. Весна Амбаркова
Катедра за детска и превентивна стоматологија

Цел: Да се утврди колку од домашните производители на пакувана вода ја истакнуваат концентрацијата на флуор во декларацијата. Втората цел е одредување колку од дванаесет годишните деца од градска (Скопје и Кавадарци) и рурална средина (с. Миладиновци и с. Росоман) ја користат пакуваната вода или ја преферираат водата од водовод.

Материјали и методи: Обсервирање на пакуваните води достапни во малопродажба, добивање информации за содржината на флуор од нивната декларација. Спроведување анкета кај 200 дванаесет годишни деца од урбана и рурална средина.

Резултати: Од 15 анализирани домашни води, кај 5 има информација за присуство на флуор во декларацијата. Производители на вода кои ја истакнуваат концентрацијата на флуор: Пелистерка 0,57mg/l негазираната до 0,67mg/l газираната вода, Планинска роса 0,4mg/l и Пела Роса 0,2mg/l. Употребата на пакуваните води кај дванаесет годишните деца е различна во однос град/село. Децата од град ја преферираат пакуваната вода, додека децата од селска средина повеќе пијат вода од водовод.

Заклучок: Флуорот во флашираната вода од Р.М е во многу мала концентрација, неможе да има превентивен ефект врз појавата на забниот кариес и при редовна конзумација на пакувана вода од било кој производител.

Клучни зборови: Флуор, концентрација, пакувана вода

THE CONCENTRATION OF FLUORIDE IN BOTTLED DRINKING WATER FROM MACEDONIA

Author: Filip Ilievski
Co-author: Ivana Nedelkovska
Mentor: Ass. D-r Vesna Ambarkova
Department of Pediatric and Preventive Dentistry

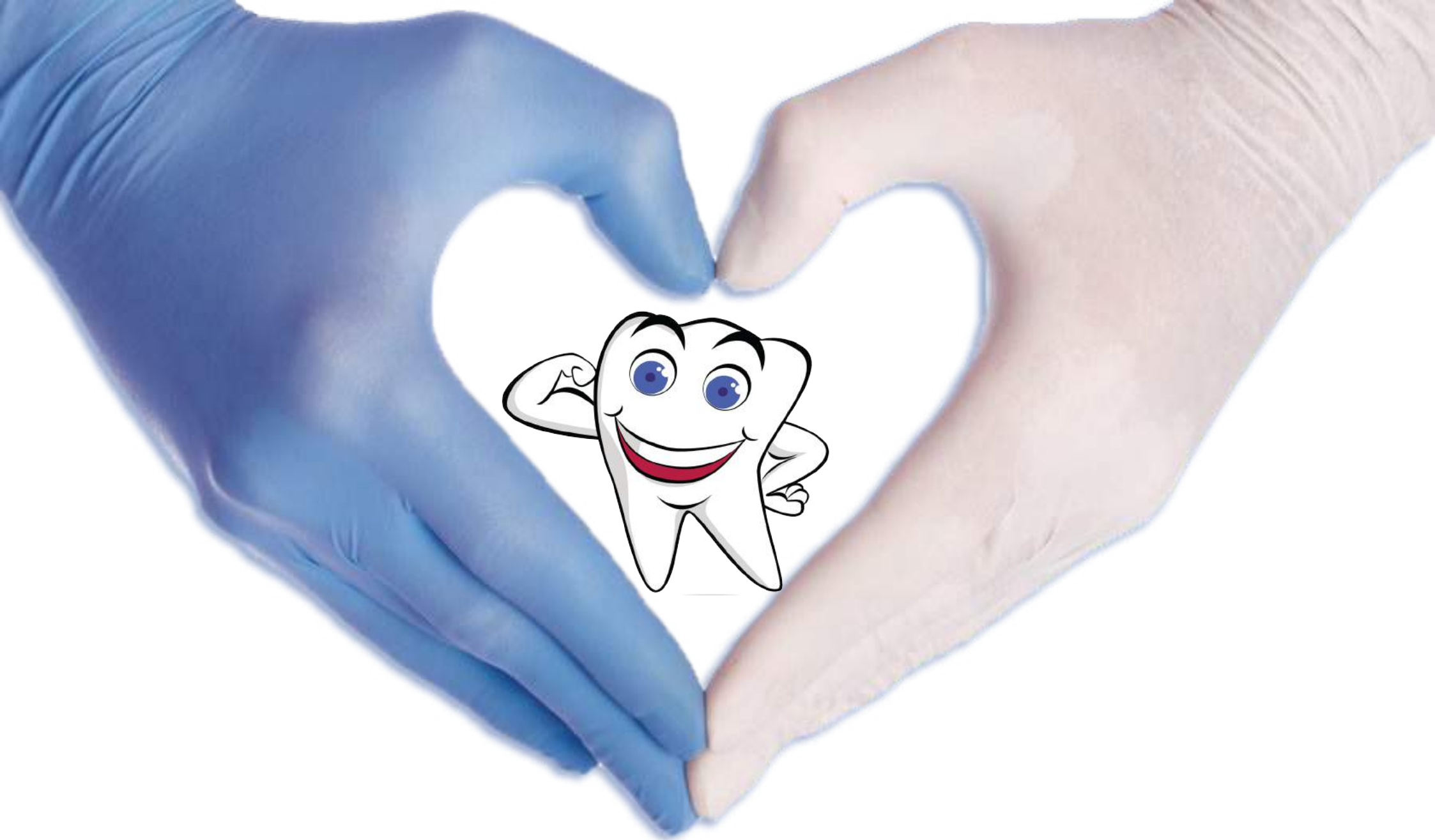
The aim is to determine how much of the domestic manufacturers highlight the concentration of fluoride in its declaration. Second is to determine how many of the twelve year old children from the city (Skopje and Kavadarci) and village (v. Miladinovci and v. Rosoman) use bottled water or prefer tap water.

Materials and methods: observation of the commercial water, getting information of fluoride content on their declaration. Making survey among 200 twelve year old children from urban and rural areas.

Results: Of the 15 analyzed domestic waters, on 5 of them we found information about concentration of fluoride. Manufacturers that stress fluoride concentration on declaration: Pelisterka 0.57mg/l noncarbonated to 0.67mg/l in carbonated Planinska 0.4 mg/l and Pella Rosa 0.2mg/l. The use of bottled by twelve year old children is different in city/village. Children from city prefer bottled water, while children from village more drink tap water

Conclusion: Fluoride in bottled water from Republic of Macedonia is in very low concentration, it can't have a preventive effect on the occurrence of dental caries even with regular consumption of bottled water from any manufacturer.

Keywords: Fluor, concentration, bottled water

Болести на забите
и ендодонтот

Dental pathology
and endodontics

КОМБИНИРАНИ ЕНДОДОНТСКО-ПАРОДОНТАЛНИ ЛЕЗИИ

Автор:Христи Доковска
Коавтор:Марија Дурлова
Ментор:Доц. Д-р Илијана Муратовска
Катедра:Болести на забите и ендодонтот

Цел:Да се утврди и прикаже важноста и меѓусебната поврзаност на комбинирани ендодонско-парадонтални лезии, причината и процесот на нивното настанување, патот на пропација (антероградно/ретроградно) и резултатите од спроведениот клинички ендодонско-парадонтален третман.

Материјал и метод:За реализација на поставената цел беше спроведена ртг анализа кај шест пациенти во три фази – пред третман, после третман и по 2-4 недели од лекувањето. Анализата се темели на поставената дијагноза за комбинирана ендодонско-парадонтална инфекција и план на третман кој ги комбинира двата клинички наоди, субјективните искази, објективниот наод од клиничкиот преглед и ртг снимка.

Резултати:На ртг снимките е констатирано просветлување поради пропација на инфекцијата пратено со деструкција на периодонталниот лигамент на афектираниот заб, а во одредени случаи и ресорпција на алвеоларната коска. Спроведениот третман резултира со подобрување на субјективниот и објективниот наод видлив на клинички преглед и ртг снимка (значаен губиток на просветлувањето и репарација на парадонтот).

Заклучок:Кај пациенти кои случајно се јавуваат на преглед често се дијагностицира примарна ендодонска лезија со секундарна периодонтална, примарна периодонтална со секундарна ендодонска и вистински комбинирани лезии. Прогнозата зависи најчесто од добро поставената дијагноза и план на третманот, природата на примарната инфекција и нејзиното лекување. Со соодветен ендодонско-парадонтален третман се постигнува запирање на процесот и реституција на алтерираниот ткива

Клучни зборови:ендодонско периодонтални инфекции, дијагноза, третман

COMBINED ENDODONTAL-PARADONTAL LESIONS

Author: Hristi Dokovska
Co-author: Marija Durlova
Mentor: Research Fellow D-r Ilijana Muratovska
Department: Diseases of the teeth and endodont

Aim: To determine the importance and interconnectedness among the combined endodontal-paradontal lesions, the reason and the process of their generation, propagation path (anterograde / retrograde) and the results of clinical endo-paradontal treatment.

Materials and Methods: In order to realize this, X-ray analysis was conducted on six patients in three phases - before treatment, after treatment and after 2-4 weeks of treatment. The analysis is based on the diagnosis of a combined endo-periodontal infection and treatment plan that combines both clinical findings, subjective statements, objective findings of the clinical examination and X-ray images.

Results: On the X-ray images was found enlightenment as a result of propagation of the infect accompanied with destruction of the periodontal ligament, and in some cases and alveolar bone resorption. Administered treatment results in improvement of subjective and objective findings visible on clinical examination and X-ray images (significant loss of enlightenment and reparation of the paradontot)

Conclusion: In patients who go to random dental review is often diagnosed primary endodontal lesion with secondary periodontal, primary periodontal with secondary endodontal and true combined lesions. The prognosis depends mostly on good diagnosis and treatment plan, nature of the primary infection and its treatment. With proper treatment endo-paradontal, is achieved stopping and restitution of the altered tissues also.

Keywords: Endodontal Periodontal infections, diagnosis, treatment

ДИЈАГНОЗА И ТЕРАПИЈА НА НЕКАРИОЗНИ ЛЕЗИИ НА ЗАБИТЕ

Автор:Весна Божиноска
Коавтор:Ивана Ѓотева,Симона Велковска
Ментор:асс.Д-р Весна Филиповска
Катедра По дентална патологија

Цел: Да ја претставиме етиологијата и да ја истакнеме мултифакториелноста во настанувањето,да се осврнеме на дијагнозата,особено на терапијата.Да ги прикажеме и воочме најчестите причини кои доведуваат до оваа состојба.

Материјал и метод: Физиолошки процес кој се случува за време на стареењето,но може да се смета како патолошки кога степенот на уништување ни создава функционални проблеми.Непосредниот третман би бил насочен кон решавање на сензибилитетот и болката но и да се идентификуваат правилно етиолошките фактори.

Резултати: Одредени абнормални,небактериски хемиски процеси, лоши навики,употреба на тврда четка комбинирана со агресивно четкање,газирани пијалоци,киселини,хроничен алкохолизам,плунката и низа други фактори кои доведуваат до оштетување.Низ адекватни и соодветни примери да го сватиме значењето на превентивата и настанатите промени на време да ги дијагностицираме и санираме и третираме со најсоодветни методи.

Заклучок: Некариозните лезии се бавна но сигурно прогресивна состојба која настанува низ долг временски период како резултат на низа неповолни фактори кои делуваат на забите и водат до нивно постепено,но сигурно уништување.Ние треба навремено да ги препознаеме овие промени да ја откриеме причината која довела до нивното настанување,да превземеме најсоодветни мерки за истата да ја третираме,превенираме и спречиме.

Клучни зборови: абразија, ерозија, абфракција.

DIAGNOSIS AND THERAPY OF DENTAL NOTCARIOGEN LESIONS

Author: Vesna Bozhinowska
Co-author: Ivana Gjoteva and Simona Velkovska
Mentor: ass.Dr Vesna Filipovska
Department of Dental Pathology

Objective: To present the etiology and highlight multifactorial occurrence, to pay attention to the diagnosis, especially the therapy.To show and identified the most common reasons that lead to this situation.

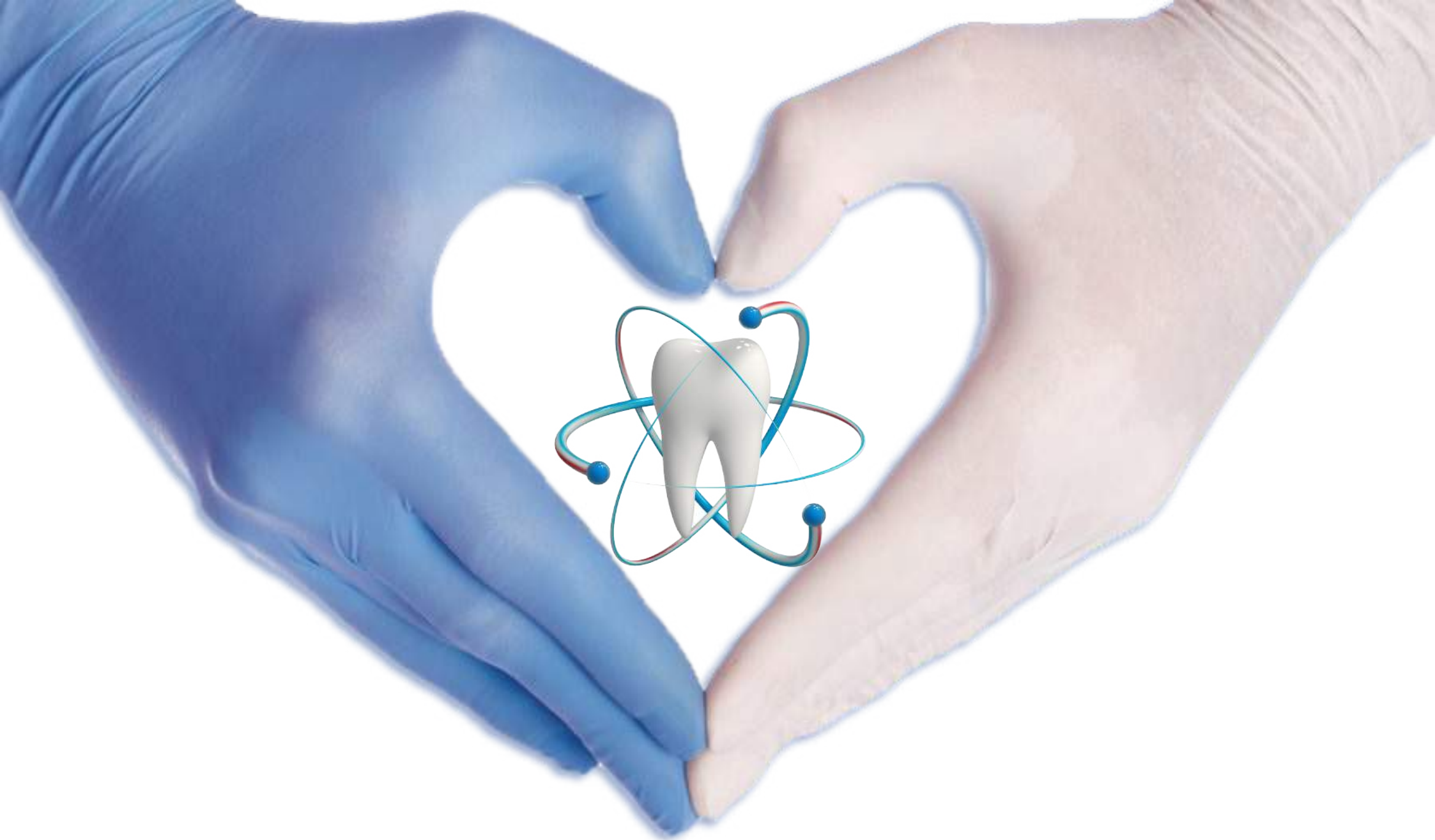
Materials and Methods: Physiological process that occurs during aging, but can be considered as pathological when the scale of the devastation created us funkcional problems.The immediate treatment would be directed towards solving sensibility and pain but also to identify the correct etiological factors.

Results: Certain abnormal nonbacterial chemical processes, bad habits, use a stiff brush combined with aggressive brushing, soft drinks, acids, chronic alcoholism, saliva and many other factors that lead to damage.Through adequate and appropriate examples we realized the importance of prevention and the changes of time to diagnose and remediate and treat with suitable methods.

Conclusion: Notcariogenic lesions are slowly but surely progressing situation that is made through a long period of time as a result of a series of unfavorable factors that affect the teeth and lead to a gradual, but steady damage.We need to early recognize these changes to find the reason that led to their occurrence, to take the most appropriate measures for the same treat, prevent and stop.

Keywords: abrasion, erosion, abfraktion.

Болести на уста
и пародонтот

Mouth and periodontal
diseases

DIABETES MELLITUS КАКО РИЗИК ФАКТОР ЗА АКТИВИРАЊЕ НА ПАРОДОНТАЛНА ИНФЕКЦИЈА

Автор: Елена Милева
Коавтор: Благица Бошкоска
Ментор: Н. Доц. Д-р Силвана Георгиева
Катедра: Клиника за болести на уста и пародонтот

Цел: Целта на трудот е преку клиничка и рентгенолошка анализа да се проследи влијанието на Diabetes mellitus на пародонталниот статус кај пациенти со контролиран и неконтролиран или слабо контролиран дијабет.

Материјал и метод: За реализирање на поставената цел проследени се 30 пациенти со Diabetes mellitus на возраст од 40 до 60 години, поделени во две групи : 15 со контролиран дијабет и 15 со неконтролиран или слабо контролиран дијабет. За проценка и верификација на состојбата на пародонтот направена е рентгенографија и користени се соодветни индексни вредности и тоа: индекси за гингивално крварење по Silness и индекс за губиток на атечменот по Рамфјорд.

Резултати: Резултатите покажаа дека кај пациентите со неконтролиран или слабо контролиран дијабет во однос на со контролиран дијабет значително постојат повисоки вредности на сите испитувани параметри (индекси) за состојбата на пародонталниот статус.

Заклучок: Согласно нашите резултати и литературните податоци го заклучуваме следното: неконтролираниот или слабо контролираниот дијабет значително ја зголемува осетливоста на оралните инфекции и пародонтопатијата и овозможува брза прогресија на ова хронично заболување со сите последици во однос на оралното здравје.

Клучни зборови : Diabetes mellitus , пародонтопатија

DIABETES MELLITUS AS RISK FACTOR FOR ACTIVATING THE PERIODONTAL INFECTION

Autor: Elena Mileva
Co-autor: Blagica Boshkoska
Mentor: Sci.Doc.D-r Silvana Georgieva
Department: Clinique of mouth and periodontal diseases

Goal: The main goal of the job is through clinical and roentgen analyses to examine the influence of Diabetes mellitus on periodontal status on patients with controlled or uncontrolled or weakly controlled diabetes.

Materials and methods: To realize the main goal are examined 30 patients with diabetes at the age from 40 to 60 years divided in 2 groups: 15 with controlled and 15 with uncontrolled or weakly controlled diabetes. To see and verificate the condition of the periodonth is made a roentgenography and certain indexes and values are used such as: index of gingival bleeding and inflammation by Silness and index of lost attachment by Ramfyord.

Results: The results proved that patients with uncontrolled or weakly controlled diabetes compared to those with controlled diabetes show bigger values of the tested indexes about the condition of the periodontal status.

Conclusion: According to our results and written literature we conclude the following: Uncontrolled or weakly controlled diabetes enormously increases the sensitivity to oral infections and periodontal disease and take quick progression of this chronicle disease with all the consequences to oral health.

Key words: Diabetes mellitus. Periodontal disease.

10 ГОДИНИ ЕКТС НА СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Автор: Филип Конески
Ментор: проф. д-р Киро Ивановски
Катедра за болести на устата и пародонтот

Цел: Целта е да се направи анализа на ставовите на студентите за спроведувањето на ЕКТС на Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Материјал и метод: За реализација на поставената цел беше изготвен прашалник со 25 прашања. На прашањата одговорија 148 студенти од IV и V година.

Резултати: Само 6% од испитаниците сметаат дека се целосно информирани за целите и предностите на ЕКТС. Ниту еден студент не смета дека знаењето кое го добива е доволно за самостојно да започне со работа после дипломирањето (средна оценка 2,03/5). Најголем дел од студентите редовно ја посетуваат наставата, но и се незадоволни од интерактивноста и нејзиниот квалитет. Тие се релативно задоволни од достапноста на асистентите и професорите за комуникација, но не и од нивната посветеност, достапноста на соодветна литература и квалитетот на практичната настава, за што имаат најголеми забелешки. 96% од испитаниците одговориле дека се потребни промени во спроведувањето на ЕКТС на факултетот.

Заклучок: И после 10 години од воведувањето на ЕКТС на Стоматолошкиот факултет во Скопје, во кои се направени три измени на студиските програми, студентите се незадоволни и нецелосно информирани во поглед на клучните прашања поврзани со студирањето.

Клучни зборови: ЕКТС, Стоматолошки факултет, студенти

10 YEARS ECTS AT THE FACULTY OF DENTISTRY IN SKOPJE

Author: Filip Koneski
Mentor: Prof. Dr. Kiro Ivanovski
Department of diseases of the mouth and periodontium

Aim: The aim is, an analysis of students' views for the implementation of ECTS at the Faculty of Dentistry in Skopje, to be made.

Material and method: For the realization of the set aim, it was prepared a questionnaire with 25 questions. The questions were answered by 148 students of IV (fourth) and V (fifth) year.

Results: Only 6% of respondents believe that they are fully informed about the goals and benefits of ECTS. No student believes that the knowledge he/she gets is enough for starting to work independently after graduating (average grade 2,03/5). Most students attend classes regularly, but they are dissatisfied with the interactivity and its quality, as well. They are relatively satisfied with the availability of assistants and professors for communication, but not of their commitment, the availability of relevant literature and the quality of practical education, which they have the most remarks for. 96% of respondents answered that changes are needed in the implementation of ECTS at the faculty.

Conclusion: Even after ten years of the implementation of the ECTS at the Faculty of Dentistry, where there have been made three changes in the academic program, students are not satisfied and they are not fully informed, regarding the key issues related to studying.

Keywords: ECTS, Faculty of Dentistry, students

УПОТРЕБАТА НА МАРИХУАНАТА И НЕЈЗИНОТО ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ОРАЛНОТО ЗДРАВЈЕ

Автори: Ивана Василева,
коавтор : Марина Атанасковска
Ментор: доц. Др. Маја Пандилова
Катедра за болести на устата и пародонтот

Во минатото, марихуаната се упоробувала како средство за облека, храна и лекови. Таа содржи група на хемикалии, канабоиди, со психоактивен ефект. Откривањето на корисни здравствени ефекти од овие компоненти, поттикнала истражување за медицинска употреба на марихуаната, а исто така и за легализација во одредени земји. Но таа делува и штетно на оралното здравје.

Цел на истрага: Да се истражуваат патолошките промени на оралната лигавица и промените врз оралното здравје кај пациенти кои се корисници на марихуана?

Материјал и методи: Во истрагата се вклучени 45 пациенти, мажи на возраст од 16 до 35 години. Учесниците биле поделени на две групи: 1. Учесници кои пушат само марихуана 2. Учесници кои пушат и марихуана и цигари.

Резултати: Кај сите учесници главен симптом е ксеротомијата, губење на вкус и чувство на парестезија на јазикот, кај некои од нив се јавува еритема на подот на усната празнина и тврдото непце, кај непушачите е забележан stomatitis nicotinicus. Хиперемична гингива и кариес се пронајдени само кај еден учесник.

Заклучок: Редовното пушење на марихуаната предизвикува сериозни последици, а ретко и животни загрозувачки делува на оралното здравје. Важно е секој стоматолог да го детектира и да го спречи појавувањето доколку тоа е можно

THE IMPACT OF CANNABIS USE ON THE ORAL HEALTH

Author: Ivana Vasileva
Coauthor : Marina Atanaskovska
Mentor Doc dr Maja Pandilova
Department of diseases of the mouth and periodontium

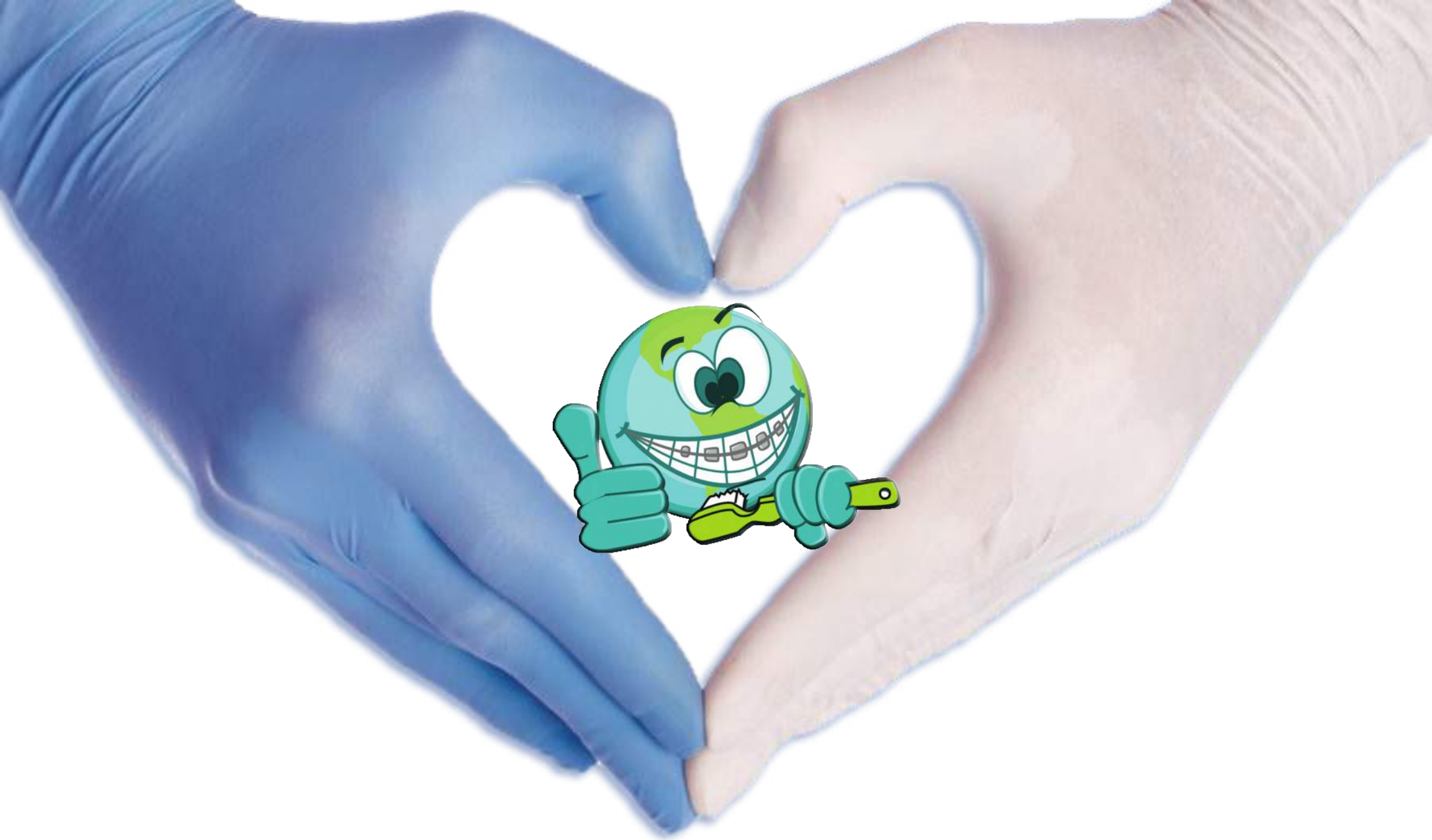
Cannabis has been cultivated and used for clothes, food and medication. Cannabis contains group of chemicals cannabinoids which have psychoactive effects. The discovery of beneficial health effects prompted research in medical or legalization of cannabis use in some countries. Despite these potential beneficial effects non medical abuse of cannabis can have adverse effects on general and oral health

Goal of investigation. To explore pathological changes of the oral mucosa and impact on oral health in patients which are users of cannabis?

Material and methods. 45 patient mainly men took part in the investigation aged between 16-35 years. The participants were divided into two groups those who smoke cannabis only and those who smoke cigarettes and cannabis. Clinical examination of the oral mucosa, vermilion, tongue and periodontal were conducted.

Results. In all of the participants symptom was xerostomia, loss of taste sensation, feeling of paresthesia of the tongue. In some cases erythema located on the floor of the mouth, palatum durum and stomatitis nicotinicus was observed in non smokers. Redness of the gingival tooth decay and caries was detected in only one patient.

Conclusion : Cannabis smoking can cause serious and in rare cases life-threatening consequences on oral health. dentist should be able to detect and prevent them if it possible.

Ортодонција

Orthodontics

РАН ОРТОДОНТСКИ ТРЕТМАН - СОВРЕМЕНИ КОНЦЕПТИ И ТЕРАПЕВТСКИ ДОСТИГНУВАЊА

Автор: Оливера Донева
Коавтор: Кристина Шахпаска
Ментор: Ас. д-р сци. Наташа Тошеска-Спасова
Катедра по ортодонција

Цел: Раниот ортодонтски третман опфаќа едноставни зафати кои се превземаат во раната детска возраст и кои овозможуваат комплетна или делумна корекција на многу почетни дискрепанци или барем редуција на нивниот растечки капацитет. Доколку се навреме препознаени од стоматолозите, со соодветен ортодонтски интерцептивен третман, би се искористил потенцијалот на растот на индивидуата и би се елиминирале или моделирале отстапувањата од нормалниот скелетен раст и развој и нарушувања во функционалниот матрикс.

Материјали и методи: Прикажани се потенцијалните ортодонтски проблеми кои се во релација со растот на лицето, вилиците, ерупцијата на забите и функционалните нарушувања (дишење на уста, атипично голтање, лоши навики). Презентирани се современите интерцептивни мерки, методи и апарати со кои може да се изврши модификација на функционалниот комплекс и оклузална еквилибрација.

Резултати: Се открива и потврдува бенефитот од раниот ортодонтски третман.

Заклучок: Препознавањето и дијагнозата на ортодонтските неправилности во најраната детска возраст, адекватниот менаџмент и третман, може да ги елиминира или минимизира дентоалвеоларните и скелетни пореметувања кои влијаат на растот, функцијата, естетиката и психолошката состојба на децата.

Клучни зборови: интерцептивна ортодонција, ран ортодонтски третман

EARLY ORTHODONTIC TREATMENT – MODERN CONCEPTS AND THERAPEUTIC ACHIEVEMENTS

Author: Olivera Doneva
Co-author: Kristina Shahpaska
Mentor: Ass. Dr. sci. Natasha Tsheska Spasova
Department of Orthodontics

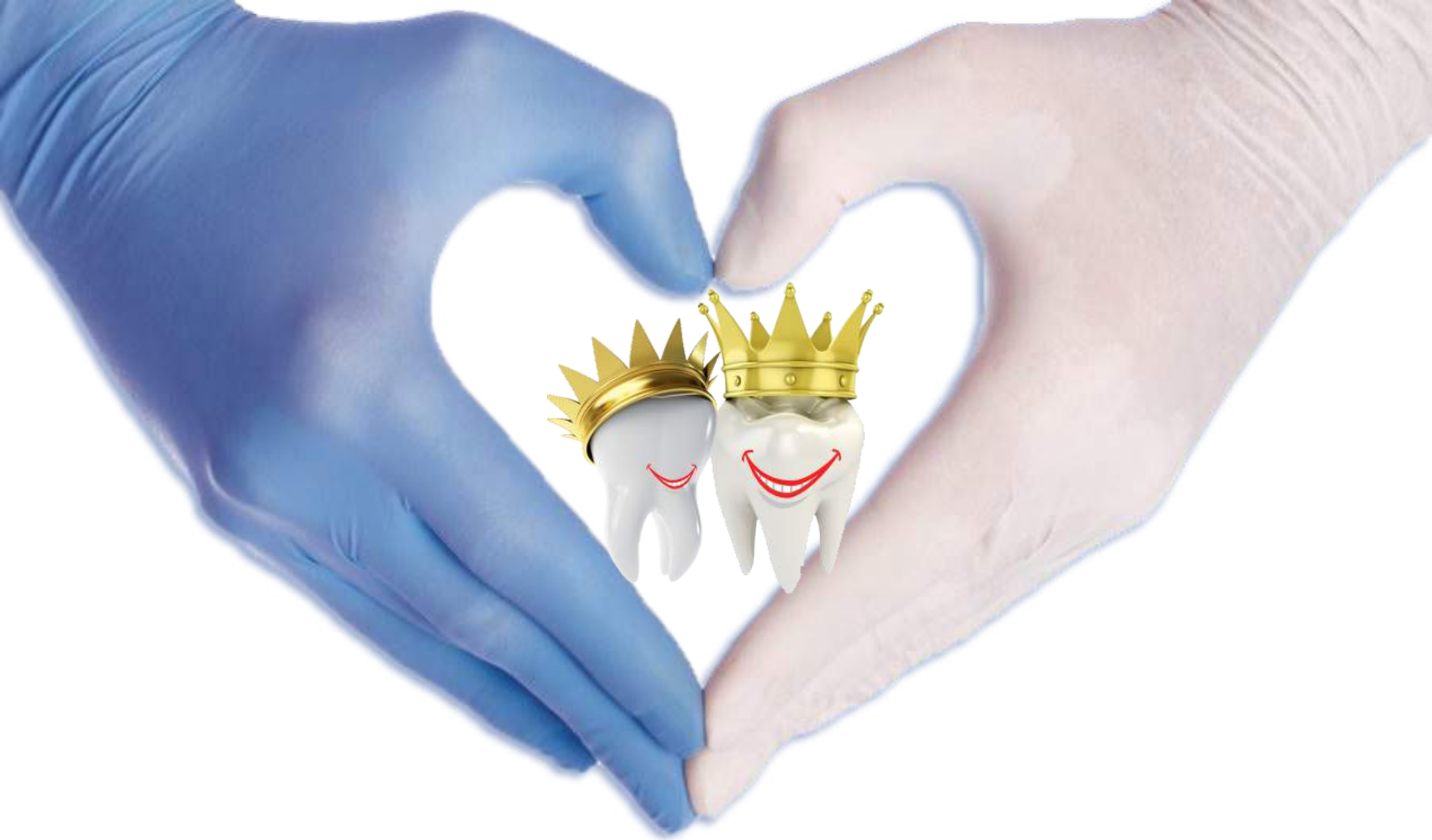
Objective: Early orthodontic treatment includes simple actions that are taken in early childhood and provide a complete or partial correction of many initial discrepancies or at least reducing their growth capacity. If in time recognized by dentists, with proper orthodontic interceptive treatment, the growth potential of the individual would be used and the deviations from normal skeletal growth and development and disorders in the functional matrix would be eliminated or remodeled.

Materials and Methods: Showing potential orthodontic problems that are related to the growth of the face, jaws, teeth eruption and functional disorders (mouth breathing, atypical swallowing, bad habits). Presented modern interceptive measures, methods and apparatus that can perform modification of the functional complex and occlusive equalization.

Results: The benefits of early orthodontic treatment is found and confirmed.

Conclusion: Recognition and diagnosis of orthodontic irregularities in early childhood, adequate management and treatment can eliminate or minimize the dentoalveolar and skeletal disorders that affect the growth, function, aesthetics and psychological state of the children.

Keywords: interceptive orthodontics, early orthodontic treatment

Протетика

Prosthodontics

КАКО ДА СЕ ИЗБЕРЕ СООДВЕТЕН CAD/CAM СИСТЕМ

Автор: Бојана Стефановиќ
Коавтор: Сандра Таневска
Ментор: Асс. д-р Марјан Петков
Катедра по Фиксна стоматолошка протетика

Цел : Во време на дигитална ера на стоматологијата ,3D сликите и CAD/CAM технологијата, се зголемува можноста за избор на естетски материјали со кои ќе се изработи прецизна протетичка реставрација која ќе ги задоволи естетските барања на пациентот.

Материјал и метод : Последните 25 години се појавија голем број CAD/CAM системи кои овозможува употреба на материјали што не може да се користат со конвенционалните техники, како што е циркониум керамиката и титаниумот. Методот на кој функционираат разните CAD/CAM системи во основа вклучува земање на дигитален отпечаток со интраорална камера или класичен - со отпечаточни материјали, дигитално скенирање , моделирање на изработката со софтверски алатки на компјутер и оттаму пренос на податоците до машина во која изработката се реже и обликува од готовите блокови (циркониумски, титаниумски). Со цел да се испита изборот од страна на пациентите, беше спроведен анкетен прашалник од затворен тип кај 30 испитаници.

Резултати : Со употребата на новите материјали во CAD/CAM системите се добиваат прецизни, биокомпатибилни и пред се високоестетски инлеи, онлеи, ламинати, коронки и мостови, со извонредни механички особини кои овозможуваат долг животен век на изработката.

Пациентите, на кои финансиите им влијаат во голема мера на изборот, доколку можат да си дозволат, ја бираат оваа метода.

Заклучок : Познавањето на материјалите од терапевтот и нивната правилна употреба, како и соодветната апликацијата на разни CAD/CAM системи несомнено е гаранција за клинички успех !!!

Клучни зборови : CAD/CAM, циркониум, титаниум, дигитално скенирање .

HOW TO CHOOSE A SUITABLE CAD/CAM SYSTEM

Author: Bojana Stefanovik
Co – author: Sandra Tanevska
Mentor: Ass. d-r Marjan Petkov
Department of fixed prosthodontics

Aim: In a time of digital era of dentistry, 3D imaging and CAD / CAM technology, increases the possibility of selecting an aesthetic materials with which will be made precise prosthetic restoration, which will fulfill the aesthetic demands of the patient.

Material and methods: In the last 25 years a large number of CAD / CAM systems were presented , which enabled the use of materials that can not be used with conventional techniques, such as zirconium ceramics and titanium. The method in which various CAD / CAM systems operate, basically involves taking a digital impression with intra-oral camera or classical - with impression materials, digital scanning , modeling with software tools on a computer and then transmission of data to the machine in which the fabricated blocks (zirconium, titanium etc.) are milling and shaping . In order to explore the patient's choice, a closed survey with 30 participants was conducted.

Results: With the use of new materials in the CAD / CAM systems, an accurate, bio-compatible and most of all high - aesthetic inlays, onlays, crowns and bridges are manufactured, with outstanding mechanical properties that allow long lifespan of the construction.

Patients, who's finances affect their choice greatly, choose this method if they can afford it.

Conclusion: Knowledge of materials by the therapist and their proper use, as well as the appropriate application of various CAD / CAM systems is undoubtedly a warranty for clinical success !!!

Key words: CAD / CAM, zirconium, titanium, digital scanning.

СОВРЕМЕНИ МЕТОДИ ЗА ИЗРАБОТКА НА ЦИРКУЛАРНИ МЕТАЛ-КЕРАМИЧКИ ПРОТЕТСКИ КОНСТРУКЦИИ (CAD-CAM ТИТАНИУМ)

Автор: Милан Нацевски
Коавтор: Кирил Чкрipesки
Ментор: асс. д-р. Анета Мијоска,
Катедра по стоматолошка протетика

Цел: Постигнување естетско и функционално идеално решение имајќи предвид што помалку одземање на тврдите забни супстанции и идеалното рабно затворање во пределот на демаркационата линија на препарираниот заб.

Материјал и метод: Современите метал-керамички протетски конструкции се изработуваат со CAD-CAM техника, а има можност да се изготват од титаниум и циркониум.

Резултати: Добиените протетски конструкции изработени по современи методи ја подобруваат естетиката, ја намалуваат тежината на изработката а ја зголемуваат нивната цврстина, се намалува одземањето на тврдата забна супстанца со што се избегнати можните штетни влијанија врз пулпата.

Заклучок: Идеалноста која ја нуди компјутерската изработка на протетските конструкции се рефлектира врз пародонталното здравје на секој поединец, додека естетиката е на врвно ниво а долготрајноста на протетските конструкции е зголемена бидејќи современо изработените конструкции се поцврсти од класичните изработки а се полесни.

Клучни зборови: CAD-CAM технологија, титаниум, циркуларни металкерамички конструкции.

MODERN METHODS FOR MAKING CIRCULAR METAL-CERAMICS PROSTHETIC CONSTRUCTIONS (CAD-CAM TITANIUM)

Author: Milan Nacevski
Coauthor: Kiril Ckripeski
Menthor: Ass.d-r. Aneta Mijoska,
Department of dental protetic

Purpose: Achieving aesthetic and functionaly ideal solution keeping in mind less seizure of hard dental substances and ideal flanged closure in the area of demarcation line of the prepared tooth.

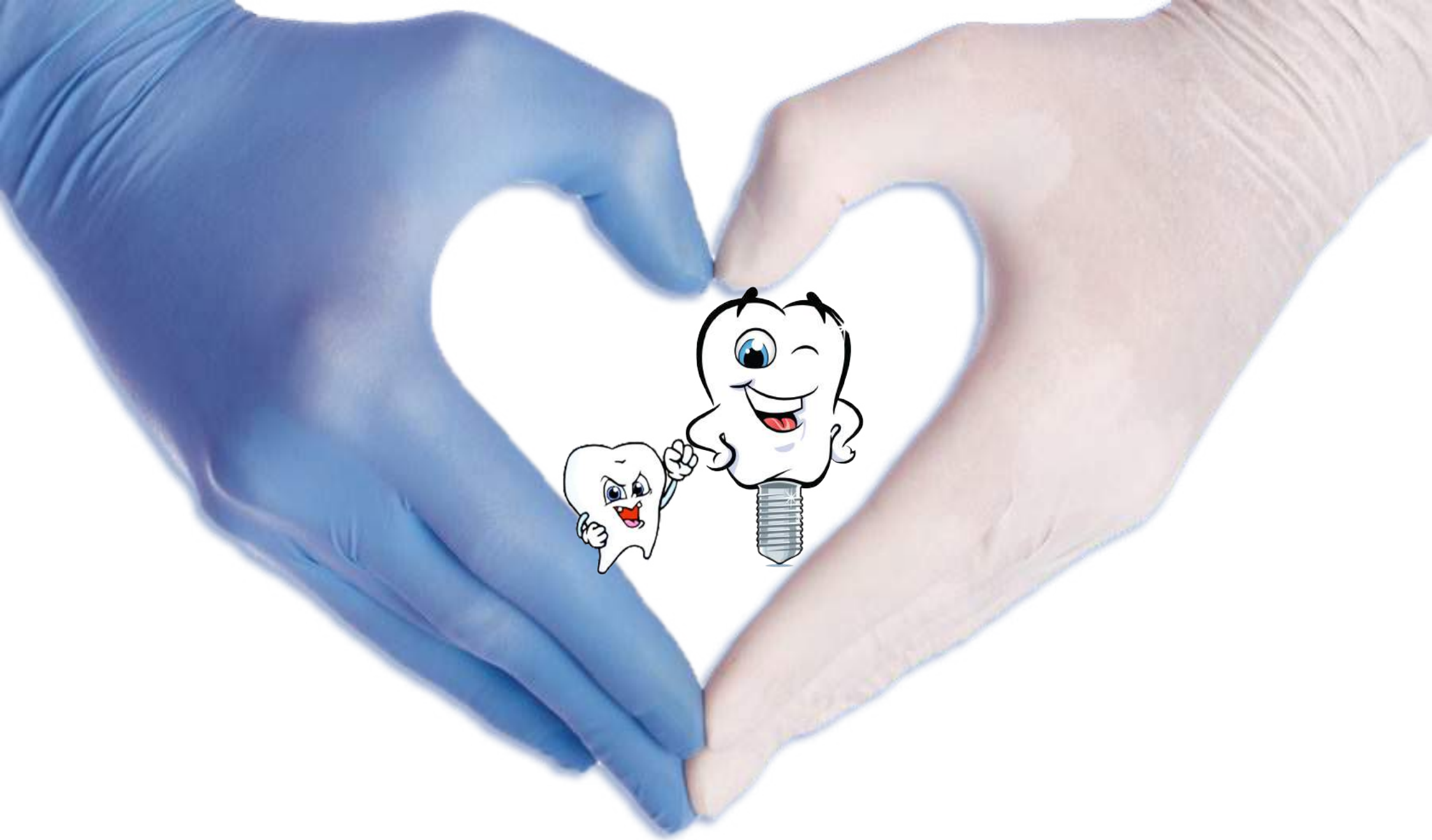
Material and method: Modern metal-ceramics prosthetic constructions are done with CAD-CAM technique, and are made of titanium and zirconium.

Results: The produced prosthetic constructions made by modern methods improve aesthetics, reduce the weight of the construction and increase their strength, reduces seizure of hard tooth substance which enables protection from possible adverse impacts of the pulp.

Conclusion: The perfection of the computer made prosthetic constructions reflects on periodontal health of each individual, while aesthetics is at the top level and longevity of prosthetic constructions has increased because modern-made structures are stronger than classical works and lighter.

Key words: CAD-CAM technology, titanium, circular metal-ceramics constructions.

Орална хирургија

Oral Surgery

ПЛАНИРАЊЕ, ХИРУРШКИ ТЕХНИКИ, И ИМПЛАНТНО-ПРОТЕТСКИ РЕКОНСТРУКЦИИ КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ПАРЦИЈАЛНА И ТОТАЛНА БЕЗЗАБОСТ

Автор: Антони Ангеловски
Ко-автор: Тамара Андриевска
Ментор: Ас. Др. Владимир Филиповски
Катедра: Катедра за орална хирургија

Модерната имплантологија е комплекс техники за вградување импланти со цел успешна функционална и естетска рехабилитација на пациенти со целосна или делумна беззабост. Имплантите се дизајнирани да можат да поддржат фиксни или мобилни реставрации, потпомогнати од нивните различни форми и димензии. Новите импланти може да бидат вградени во различни позиции, со различни техники, а потоа поврзани и оптеретени со протетски конструкции во различни временски интервали. Во зависност од анатомските прилики и потреби може да се примени еднофазна или двофазна хируршка метода. Современата имплантологија дава можност за примена на техниките - sleeping имплантација и подоцнежна апликација на сулкус-формер и абатмент како и концептите за имедијатна имплантација.

Цел на трудот: Да ја прикажеме неопходноста и важноста на тимската работа, протоколите за правилна имплантација и континуирана едукација преку проследување на имплантно-протетски изработени случаи на Стоматолошки клинички центар, како и на дел од параметрите-показатели за успешност на имплантацијата.

Материјал и метод на работа: Во оваа студија ќе бидат проследени пациенти со вградени импланти од типот Ankylos - производ на германската фирма Dentsply-Friadent-Mannheim

Резултати: Аналогно на анализираниите параметрите за успешноста на имплантацијата кај 30 вградени импланти, само кај еден имплант е нотирана периимплантна инфекција, кај еден делумна, додека останатите се движат во границите на параметрите за успешно вградени импланти.

Заклучок: Успешноста на имплантологијата се должи на правилниот план на терапија, мултидисциплинарна соработка и пред се правилен пристап кон протоколите на работа

Клучни зборови: параметри на перимплантна инфекција, абатмент, Ankylos-имплант, сулкус-формер

PLANNING, SURGICAL TECHNIQUES, AND IMPLANT-PROSTHETIC RECONSTRUCTIONS IN PATIENTS WITH PARTIAL AND TOTAL TOOTHLESSNESS

Author: Antoni Angelovski
Co-author: Tamara Andrievska
Mentor: As. d-r. Vladimir Filipovski
Chair: Chair of oral surgery

Modern implantology is a complex of surgical techniques of loading implants in order to achieve successful functional and esthetic rehabilitation of patients with complete or partial toothlessness. Dental implants are designed to be able to support the restorations, fixed or mobile, aided by their different shapes and sizes. New implants can be embedded in different positions, with different techniques, and then connected and littered with prosthetic constructions in different time intervals. Depending on the anatomical conditions and needs can be applied to one-stage or two-stage surgical methods. Modern implantology provides an opportunity to apply the techniques - sleeping implantation and subsequent application sulcus-former abutment and concepts of immediate implantation.

Purpose: To show the necessity and the importance of teamwork, the protocols for proper implantation and continuing education through surveying the implant-prosthetic cases made in Dental Clinical Center and also some of the parameters-indicators for successful implantation.

Material and methods: In this study will be followed patients with loaded implants such as Ankylos - a product of German company Dentsply-Friadent-Mannheim

Results: Analogously of analyzed parameters for successful implantation in 30 embedded implants, only in one implant is notated periimplant infection, in one case partial, while the rest are in the range of the parameters for successful loaded implants.

Conclusion: Success in implantology due to the correct plan of therapy, multidisciplinary collaboration and, above all, the correct approach to protocols of work.

Key words: parameters of perimplant infection, Ankylos-implant, sulcus-former, abutment

ПРИНЦИПИ НА ЗАЗДРАВУВАЊЕ НА ЕКСТРАКЦИОНИ РАНИ ПО ИЗВЕДЕНИ ПОЕДИНЕЧНИ И МУЛТИПНИ ЕКСТРАКЦИИ

Автор: Кристина Поп-Ристова
Ментор: Асс. Д-р. Едвард Јанев
Катедра: Клиника по орална хирургија

Цел: Целта на овој труд е да се направи една компаративна анализа во процесот на заздравување на постекстракционите рани со и без апликација на додатни средства кои ја форсираат регенерацијата при изведувањето на поединечни и мултипни екстракции.

Зараснувањето на раната претставува комплексен биохемиски процес кој што вклучува голем број на механизми, како што се регенерација на паренхимските клетки, миграција и пролиферација на клетките, синтеза на протеини и трансформација на сврзното ткиво и колагенот.

Материјал и метод: Испитувани се неколку индивидуи каде по екстракциите се поставени сүтури ZnOOC завој, адхезивни пасти и локални хемостатици, споредено со пациенти каде по завршените екстракции не се применуваат претходно напоменатите средства за комплеметарна регенерација на меко ткивниот комплекс.

Резултати: Кај испитаниците кај кои беа употребени локалните средства за хемостаза и адхезивни пасти имаа значително потенцирана и забрзана репарација и регенерација на постекстракционата рана во однос со испитаниците каде што не беа имплементирани овие средства и методи.

Заклучок: Во интерес на пациентите за постигнување на поефективно акцелерирано заздравување на постекстракционите рани, посебно кај изведените мултипни екстракции се препорачува да се употребуваат сите можни современи методи и средства за форсирана регенерација.

Клучни зборови: екстракциона рана, хемостаза, регенерација

PRINCIPLES OF WOUND HEALING AFTER THE PERFORMANCE OF SINGLE AND MULTIPLE EXTRACTIONS

Author: Kristina Pop-Ristova
Mentor: Assistant Doctor Edvard Janev
Department: Clinic for Oral Surgery

Objective: The aim of this paper is to make a comparative analysis in the process of healing of the post extraction wounds, with and without application of additional recourses forcing regeneration during execution of individual and multiple extractions. Wound healing is a complex biochemical process that involves a number of mechanisms, such as the regeneration of parenchyma cell, migration and proliferation of cells, protein synthesis and transformation of connective tissue and collagen.

Material and Method: Several individuals were being tested in a case where sutures ZnOOC bandage, adhesive pastes and local hemostatic were set after the extractions, compared with patients on which after completing the extractions, the previously mentioned recourses of complementary regeneration of soft tissue complex were not applied.

Results: The participants who were on the local resources for hemostasis and adhesive pastes had severely stressed and accelerated reparation and regeneration of the post extraction wound compared with the participants who were not on these methods.

Conclusion: In the interest of the patients, in order to achieve an effectively accelerated healing of the post extraction wounds, especially in the performed multiple extractions, the use of all possible modern methods and means for forced regeneration is recommended.

Keywords: extraction wound, hemostasis, regeneration

Максилофацијална хирургија

Maxillofacial Surgery

ФРАКТУРИ НА ЛИЦЕВИ КОСКИ

Автор: Лилјана Петрова
Коавтор: Ана Зајаковска
Ментор: Даница М. Поповиќ
Катедра: Максилофацијала Хирургија

Цел: Да утврдиме фреквенција, најчеста причина и локализација, возраст, пол и терапија на фрактури на максила, мандибула и зигоматична коска за период од една година, на клиниката за Максилофацијална хирургија во Скопје.

Материјал и методи: За реализација на поставените цели ги обработивме историите на пациентите со скршеници, хоспитализирани на клиниката за Максилофацијала хирургија во 2012 година. Податоците добиени од историите на пациентите беа статистички обработени.

Резултати: Вкупно 60 пациенти беа испитани во 2012 година на клиниката со дијагноза фрактура, од нив најчеста е фрактура на мандибула, најчеста причина е пад, најчеста е локализацијата на вратот на мандибулата. Позастапен е машиот род, а во одос на возраста најчесто афектирана била групата на пациенти над 40 годишна возраст. Терапијата најчесто е хирушка.

Заклучок: Фрактурите вообичаено настануваат како резултат на надворешни трауматски влијанија, кои предизвикуваат континуитетот на коската да биде прекинат или нарушен. Терапијата може да биде конзервативна, хирушка и комбинирана но најчеста е хирушката.

Клучни зборови: фрактура, максила, мандибула, зигоматична коска, хирушка терапија.

FRACURES OF THE FACIAL BONES

Author: Liljana Petrova
Coauthor: Ana Zajakovska
Mentor: Prof. Dr. Danica M. Popovik
Department of Maxillofacial surgery

Aim: The purpose of this study was to determine the prevalence, the most common cause and localization, age, gender and treatment of fractures of the maxilla, mandible and zygomatic bone in period of one year, by the clinic of Maxillofacial surgery in Skopje.

Material and methods: For realization of the goals, we successfully researched the histories of patients with fractures, hospitalized in the clinic of maxillofacial surgery in 2012. Data obtained from patients' histories were statistically processed.

Results: Total of 60 patients were examined in the clinic in 2012 with a diagnosis of fracture, of which the most common fracture of the mandible, the most common cause is a fall, the most common localization of the neck of the mandible. More frequent is masculine, and the relations between the age group most affected were patients over 40 years of age. Treatment is usually surgical.

Conclusion: Fractures usually occur as a result of external trauma impacts, causing the continuity of bone to be interrupted or disturbed. Treatment may be conservative, surgical and combined but mostly surgical.

Key words: fracture, maxilla, mandible, zygomatic bone, surgical therapy.

ЗНАЧЕЊЕ И КАРАКТЕРИСТИКИ НА ОРАЛНИОТ КАРЦИНОМ КАЈ ПАЦИЕНТИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Автор: Милка Павловска
Коавтор: Александра Петковска
Ментор: Асс. Д-р Антонио Кирков
Катедра: Максилофацијална хирургија

Цел: Со пријавување на темата си поставивме за цел да ги истражиме релациите кај пациентите со стадиумот на болеста, локализацијата на оралниот карцином (ОК) во устата, возраста, полот како и местото односно регионот на живеење на пациентите.

Материјали и методи: За таа цел направивме ретроспективна анализа на пациенти со ОК кои се лекувани на Клиника за максилофацијална хирургија во Скопје во периодот 2004-2013 г.

Резултати: Анализите и резултатите се дадени во табели и графикони. Посебен осврт е даден за раните стадиуми на болеста и значењето на стоматолозите во раната детекција на ОК. Прикажани се и актуелните сознанија за етио-патогенезата на ОК.

Заклучок: Како најчеста неоплазма на глава и врат, оралниот карцином е шести по фреквентност рак во светски рамки. Петгодишното преживување е помало од 50% и е меѓу најниските за повеќето карциноми.

Раното откривање на ОК е еден од факторите за успешна терапија на болеста и е во надлежност исклучиво на стоматологот. Тоа е болест која има свои стадиуми, кои покрај големината на туморот зависат и од присуството на регионални/далечни метастази. Покрај стадиумот на болеста, локацијата на ОК во усната шуплина и возраста на пациентот исто така се од значење за терапијата и прогноза на болеста.

Клучни зборови: орален карцином, дијагностика, локализација, стадиум, возраст, пол.

SIGNIFICATION AND CHARACTERISTICS OF ORAL CANCER IN PATIENTS IN REPUBLIC OF MACEDONIA

Author: Milka Pavlovska
Coauthor: Aleksandra Petkovska
Mentor: Ass. D-r Antonio Kirkov
Department: Maxillofacial Surgery

Goal: Our goal by choosing this subject was to explore the relations between the patients and the staging of the oral cancer (OC), it's localization in the oral cavity, the age of the patients, the gender and also the place\region of living.

Materials and methods: To achieve our goal, we made a retrospective analysis of patients with OC which were treated in the period from 2004 till 2013, on the Clinic of Maxillofacial Surgery in Skopje.

Results: Analysis and results are given in tables and graphics. Particular review is given for the early stages of the cancer and the meaning of the dentists in early detection of oral cancer. This study also shows the actual findings for the etiopathogenesis of OC.

Conclusion: As most common neoplasm in head and neck, the oral cancer is on sixth place by frequency from all cancers in global terms. Five-year survival is less than 50% and is among lowest in most cancers.

Early detection of oral cancer is one of the key factors for successful therapy of the disease and it is entirely in jurisdiction of the dentist. It is disease that has it's own stages and these, despite the fact how much the tumor has grown, depend from the presence of regional\ further metastasis. Despite the staging of the tumor, the localization of OC in the oral cavity and the age of the patient are significant for the therapy and prognosis of the disease.

Key words: oral cancer, diagnosis, localization, stage, age, gender.

20th Меѓународен научен студентски конгрес
Охрид 10 - 12 Мај 2013
Република Македонија

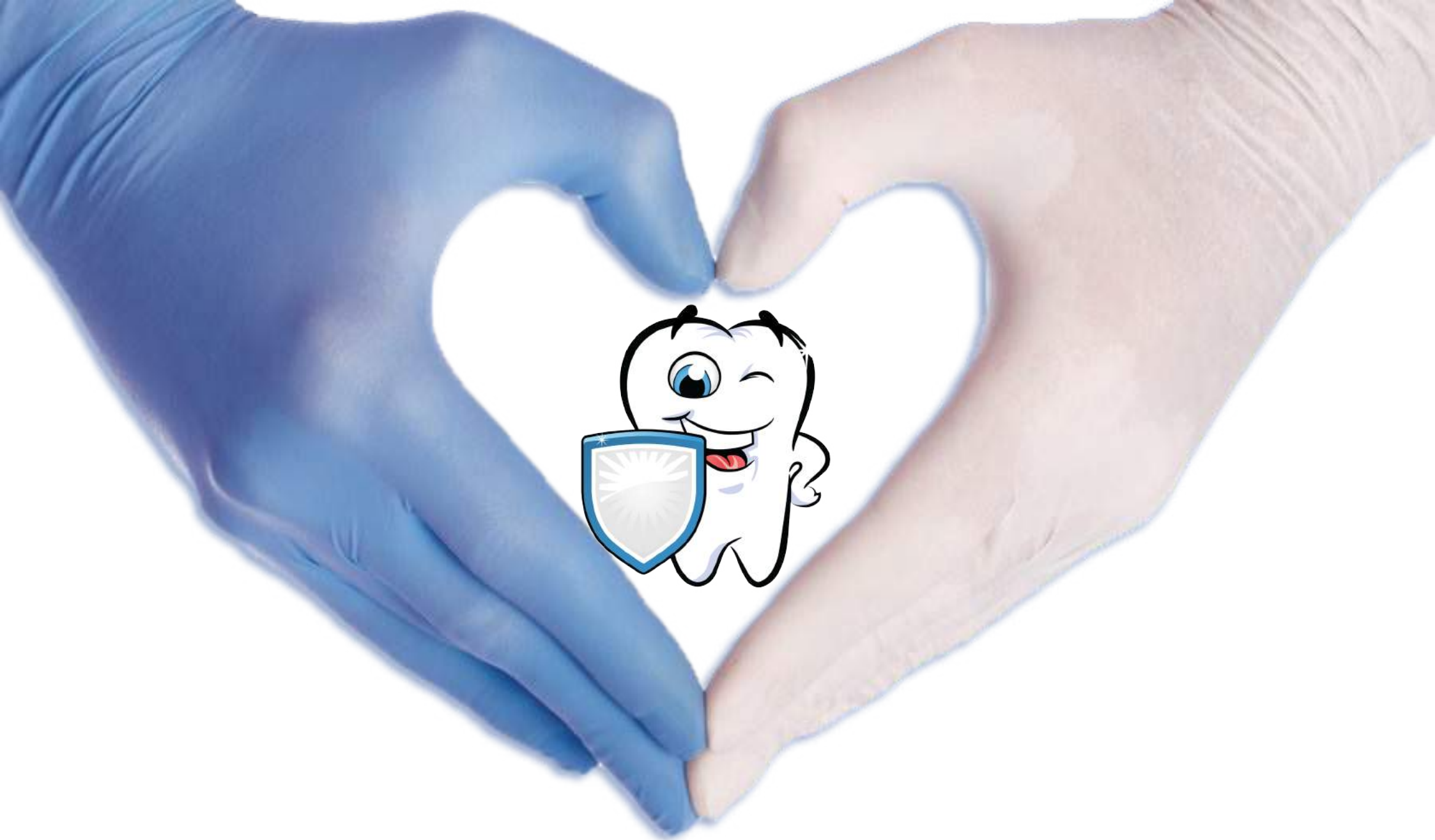
20th International Dental Student's Scientific Congress
Ohrid 10 - 12 May 2013
Republic of Macedonia

II

остер презентациии
poster presentations

Детска и превентивна
стоматологија

Pediatric and Preventive
Dentistry

ВЛИЈАНИЕТО НА ЧЕСТИТЕ МЕЃУОБРОЦИ И НИВНИОТ ВИД ВРЗ ПОЈАВАТА НА КАРИЕС КАЈ ДЕЦАТА ОД ПРЕДУЧИЛИШНА ВОЗРАСТ

Автор: Стефанија Пусичевска
Коавтор: Томо Каракамчев
Ментор: асс. д-р Олга Кокочева
Катедра: Детска и превентивна стоматологија

Цел: Целта на ова испитување е да видиме како меѓуоброците, нивната фреквенција на консумирање и видот влијаат врз појавата на кариесот кај децата од предучилишна возраст.

Материјал и метод: Во ова испитување ќе бидат вклучени 100 испитаници, од различен пол, на возраст од 4 до 6 години. Ќе спроведеме однапред подготвена анкета, која ќе содржи прашања за меѓуоброците на децата, кои прашања ги одговараат родителите. Прашањата ќе се однесуваат на видот на меѓуоброците, нивната фреквенција во текот на денот и одржувањето на оралната хигиена веднаш по нивното консумирање.

Очекувани резултати: Бидејќи испитувањето е во тек, очекуваме конечните резултати да покажат дека поголем број деца консумираат слатки меѓуоброци (чоколада, сокови) повеќе пати во текот на денот, а многу е помал процентот на деца кои консумираат овошје. Што се однесува до оралната хигиена, очекуваме дека нема да биде на задоволително ниво.

Заклучок: Честото консумирање на слатки меѓуоброци е главниот причинител за појава на кариес кај децата од оваа возраст, проследено со лошата орална хигиена.

Клучни зборови: Меѓуоброк, фреквенција, вид, орална хигиена, кариес.

THE INFLUENCE OF FREQUENT SNACKS BETWEEN MEALS AND THEIR TYPE IN CARIES OCCURRENCE THAT CHILDREN HAVE IN PRESCHOOL

Author: Stefanija Pusichevska
Co-author: Tomo Karakamchev
Mentor: ass. D-r Olga Kokocheva
Department: Preventive and pedodontic dentistry

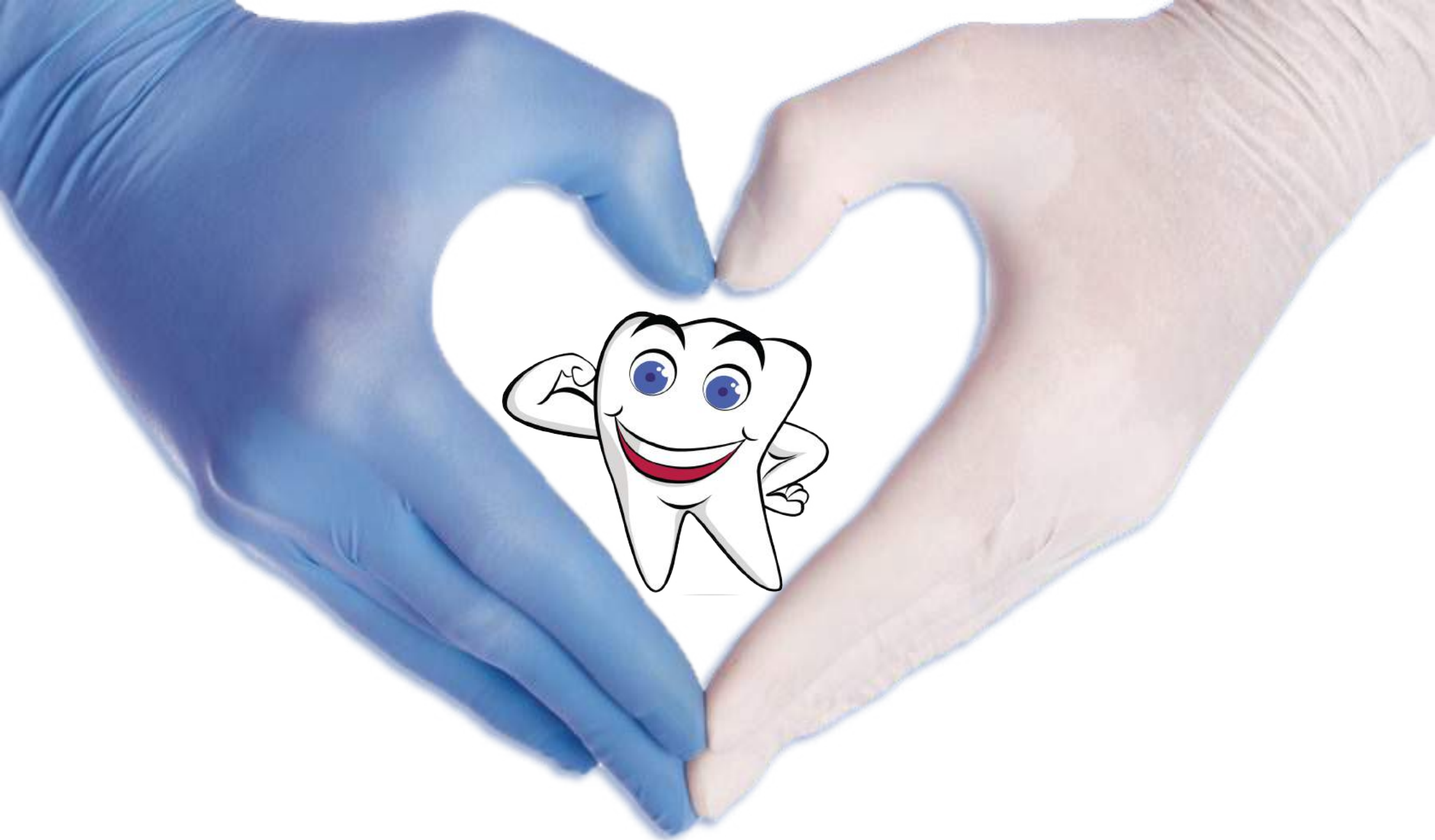
Purpose: The purpose of this survey is to see how snacks between meals, their frequency of consuming and their type have influence on caries occurrence that children have in preschool.

Material and method: In this survey will be included 100 children, different sex and age 4 to 6. We are going to implement prepared questionnaire, in which will be included questions about the snacks between meals that children take, that will be answered by the parents. Questions are going to be about the type of the snacks, their frequency during the day and maintaining the oral hygiene immediately after consuming.

Expected results: Because the survey is in progress, we expect that the final results will show that the most of the children are consuming sweet snacks (candies, chocolate, juices) more than two times during the day and lesser percent of the children are consuming fruits. Concerning to oral hygiene, we don't expect it to be on pleasing level.

Conclusion: The frequent consuming of sweet snacks between meals, followed by not so good oral hygiene is the main reason for caries occurrence.

Keywords: snacks, frequency, type, oral hygiene, caries.

Болести на забите
и ендодонтот

Dental pathology
and endodontics

РЕНТГЕН ПРОЦЕНА НА ДВА РАЗЛИЧНИ НАЧИНИ НА ОБРАБОТКА НА КОРЕНСКИТЕ КАНАЛИ КАЈ ПРЕМОЛАРИ

Автор: Ангела Милошеска
Коавтор: Михајло Милевски
Ментор: Ас. Д-р Николче Јованоски
Катедра за болести на забите и ендодонтот

Цел: Целта на овој труд е да се направи компарација на два начина на обработка на коренските канали кај премолари, и тоа класичната техника на препарација и “crown down” методата како една од поновите ендодонтски техники.

Материјал и метод: Истражувањето опфати рентген евалуација на каналните полнења кај 10 премолари, со тоа што половина од испитуваните примероци беа претходно обработувани според класичните ендодонтски принципи, а кај останатите беше применета «crown down» техниката на обработка. Во рамките на овој труд се приложени и направените ретроалвеоларни снимки преку кои го согледаваме ефектот од применетите техники.

Резултати: Врз основа на направената рентген анализа на споведената биомеханичка обработка на каналите и тридимензионална оптурација на истите, беа евидентни разликите во квалитетот на полнењето. Имено кај забите обработувани со “crown down” техниката, регистрирана е поголема хомогеност и компактноста на полнењето, подобра рентген видливост и попрецизна исполнетост на апикалната третина на коренските канали.

Заклучок: Врз основа на добиените резултати може да се заклучи, како што беше и очекувано, дека “crown down” методата кај премолари овозможува многу подобри резултати и поквалитетна ендодонтска терапија во однос на класичната техника.

Клучни зборови: рентген процена, канална обработка, премолари

X-RAY EVALUATION OF TWO DIFFERENT WAYS OF PREPARATION OF THE ROOT CANAL SYSTEM OF PREMOLARS

Author: Angela Milosheska
Coauthor: Mihajlo Milevski
Mentor: As. D-r Nikolche Jovanoski
Department of dental pathology and endodontics

Aim: The purpose of this study is to make a comparison between two ways of root canal treatment of premolars - classical technique of preparation and “crown down” method as one of the new endodontic techniques.

Material and method: The research included x-ray evaluation of the canal filling of 10 premolars, in which half of the tested samples were previously prepared according to the classical endodontic principles, and to the rest of the them was applied the “crown down” preparation technique. Within the framework of this study are included the retroalveolar images through which we considered the effect of the applied techniques.

Results: Based on the captured x-ray analysis of the biomechanical treatment and the three-dimensional obturation of the canals, there were significant differences in the canal filling quality. In fact, in the teeth processed with the “crown down” technique, is registered higher homogeneity and compactness of the filing, better x-ray visibility and more precise fulfillment of the apical third of the root canal.

Conclusion: Based on the obtained results it can be concluded, as it was expected, that the “crown down” method in premolars provides far better results and higher quality of the endodontic therapy compared to the classical.

Key words: x-ray evaluation, root canal treatment, premolars

ГЛАС-ЈОНОМЕРИ ПРИМЕНЕТИ ВО „СЕНДВИЧ ТЕХНИКА“ ЗА РЕСТАВРАЦИЈА НА КАВИТЕТИ

Автор: Бојан Петревски
Коавтори: Оливера Малевска, Симона Симјановска
Ментор: Доц. Д-р. Соња Апостолска
Катедра: Болести на забите и ендодонтот

Како стоматолошки материјал од нивното пронаоѓање до денес, глас-јономерите наидуваат на широка примена. „Сендвич техниката“ за реставрација на кавитети е воведена од McLean и претставува комбинација на глас-јономер и композит.

Цел: Да се прикаже начинот на апликација и значајноста на глас-јономерите во „сендвич техника“ преку клинички случај.

Материјал и метод: Врз основа на длабочината на кавитетот на постериорни заби (класа I и II) утврдени се индикации за „сендвич техника“. Применети се отворената и затворената техника. Како материјал употребени се глас-јономерот GC Fuji IX GP, а врз него адхезивен систем и композит Synergy D6.

Резултати: Добивме одлична „сендвич техника“ реставрација која ги задоволуваше сите предиспозиции за добро рабно затворање (дури и на непотполно суво работно поле) и врвна естетика. Намалена пост-оперативна чувствителност.

Заклучок: Предноста на глас-јономерите е нивната заштитна улога врз забното и околузабното ткиво изразена преку биокompatбилноста, одржливо ослободување флуор, цврстата хемиска врска и долготрајната издржливост. Применлив е на влажно работно поле. Користењето на композитот овозможува естетика и цврстина на реставрацијата на контактните површини.

Клучни зборови: глас-јономер, сендвич техника, клинички случај

GLASS-IONOMERS USED IN “SANDWICH” RESTORATION TECHNIQUE

Author: Bojan Petrevski
Co-authors: Olivera Malevska, Simona Simjanovska
Mentor: Associate professor Dr. Sonja Apostolska
Department: Restorative dentistry and endodontics

Since glass-ionomers were introduced as a dental restorative material, they have encountered a wide variety of dental applications. “Sandwich” restoration technique was suggested by McLean as a combination of glass-ionomers and composite-resins.

Aim: To show the application method and the importance of glass-ionomers in “sandwich” restoration technique through a clinical case.

Materials & methods: Depending on the cavity depth of the posterior teeth (Class I and II), indications for “sandwich” restoration technique were confirmed. Both “open” and “closed” techniques were used. As a material, we used the glass-ionomer GC Fuji IX GP followed by the application of a composite-resin adhesive system Synergy D6.

Results: A restoration with excellence in sealing the cavity (even in wet field) and great aesthetics. Reduced post-operative sensitivity.

Conclusion: The protective role of glass-ionomers towards the tooth tissue expressed by the biocompatibility, sustained fluoride release, strong chemical bonding and long-lasting performance is their advantage. They are applicable in wet fields. Using the composite-resin adhesive system, the aesthetics and the sound contact surfaces are created.

Key words: glass-ionomer, “sandwich” restoration technique, clinical case

ДЕНТАЛНА БОЛКА - ДИЈАГНОСТИКА И ТЕРАПИЈА

Автор: Кристина Шахпаска
Коавтор: Оливера Донева
Ментор: Ас. д-р. В. Ренџова
Катедра за болести на забите и ендодонтот

Цел: Цел на ова истражување е да го одредиме карактерот на денталната болка, причината за појавување и врз основа на тоа да поставиме соодветна дијагноза и одредиме соодветна терапија.

Материјали и методи: Во испитувањето се опфатени 45 пациенти на возраст од 20-60 години, со симптоми на дентална болка. Со помош на детално земената анамнеза за оралната хигиена, исхраната и контролните прегледи, врз основа на субјективните симптоми и објективниот наод, се одреди причината, а воедно и карактерот на болката.

Резултати: Иреверзибилните промени на пулпата кои настанале при пародонтити и пулпити беа причина за дентална болка кај повеќе од половина испитаници. Кај 6 од испитаниците причина за болката беше длабок кариес, додека кај 4, хиперсензитивен дентин.

Заклучок: Од добиените резултати можеме да кажеме дека несоодветната орална хигиена (неправилно или нередовно четкање на забите), лошата исхрана и немањето навика за редовна посета на стоматолог се само некои од причините кои допринеле за напредок на кариозните лезии, со што настанале иреверзибилни оштетувања на пулпата, за да на крај се појави дентална болка.

Клучни зборови: дентална болка, иреверзибилни промени на пулпа.

DENTAL PAIN – DIAGNOSTIC AND THERAPY

Author: Kristina Shahpaska
Co-author: Olivera Doneva
Mentor: Ass. Dr. V. Rendzhova
Department of diseases of the teeth and endodont

Objective: The aim of this research is to determine the nature of dental pain, the reason for appearance and based on it to set the proper diagnosis and determine appropriate therapy.

Materials and Methods: The examination included 45 patients aged 20-60 years, with symptoms of dental pain. With the help of detailed anamnestic data taken for the oral hygiene, diet and check-ups, according to subjective symptoms and objective findings, the cause and the nature of the pain were determined.

Results: Irreversible pulp changes resulting from periodontitis and pulpitis were the cause of dental pain in more than half of the respondents. In six of the respondents the cause of the pain was deep cavities, while in 4 hypersensitivity dentin.

Conclusion: From the results we can say that inadequate oral hygiene (improper or irregular brushing teeth), poor eating habits and irregular visits to the dentist are some of the reasons that contributed to the progress of dental decay, which occurred irreversible damage to the pulp, to end up with dental pain.

Keywords: dental pain, irreversible pulp changes.

ЕВАЛУАЦИЈА НА КОМПОЗИТНИ И ПРОТЕТСКИ РЕСТАВРАЦИИ КАЈ ЕНДОДОНТСКИ ТРЕТИРАНИ ЗАБИ

Автор: Марија Достинова
Коавтор: Гонце Василева
Ментор: Марина Ефтимоска
Катедра: Болести на забите и ендодонтот

ЦЕЛ: Целта на оваа студија е да се проследи степенот на клиничкиот успех кај ендодонтски третирани заби (премолари), реставрирани директно со композитни полнења и да се спореди со третман каде коронарната реставрација е со металкерамички коронки.

МАТЕРИЈАЛ И МЕТОД: Забите вклучени во ова истражување беа премолари со 2-ра класа кариозна лезија, кај кои туберите беа сочувани. Примероците беа поделени во две експериментални групи: (1) ендодонтски третирани заби кои се реставрирани со адхезивни техники и композитни полнења и (2) ендодонтски третирани заби, реставрирани со адхезивни техники и композитни полнења а потоа реставрирани со металкерамички коронки. Дваесет заби беа проследени во првата, а 10 во втората група. Причините за неуспех беа категоризирани како коренска фрактура, фрактура на коронката, децементирање на коронката, клиничка и радиографска евиденција на маргинален гап помеѓу забот и реставрацијата како и клиничка и радиографска евиденција на евентуално присуство на секундарен кариес. Примероците беа проследувани по 6 месеци, една и две години по завршениот третман.

РЕЗУЛТАТИ: По шестмесечното и по едногодишното следење не беше евидентиран неуспех. Кај некои од примероците по две годишно проследување беше забележано децементирање на коронките, но и клиничка и радиографска евиденција на маргинален гап помеѓу забот и реставрацијата. Разликата во фреквентноста на неуспех помеѓу двете групи беше незначителна.

ЗАКЛУЧОК: Резултатите од оваа студија ја потврдија хипотезата дека нема разлика во степенот на клиничкиот успех на ендодонтски третирани заби (премолари) од двете групи, по 2 годишна евалуација.

КЛУЧНИ ЗБОРОВИ: Ендодонтски третирани заби, материјали за реконструкција и техники.

EVALUATION OF COMPOSITE AND PROSTHETIC RESTORATION IN ENDODONTIC TREATED TEETH

Author: Marija Dostinova
Co-author: Gonce Vasileva
Mentor: Marina Eftimoska
Department: Diseases of the teeth and endodont

OBJECTIVE: The aim of this study is to follow the degree of clinical success in endodontic treated teeth (premolars) restored directly with composite fillings and compared with the treatment where the coronal restoration is with metal-ceramic crowns.

MATERIAL AND METHOD: The teeth included in this study were premolars with 2nd. class carious lesions in which the tuber were stored. The samples were divided into two experimental groups: (1) Endodontic treated teeth restored with adhesive techniques and composite fillings, and (2) Endodontic treated teeth restored with adhesive techniques and composite fillings and then restored with metal-ceramic crowns. Twenty teeth were followed in the first, and 10 in the second group. The reasons for failure were categorized as: root fracture, crown fracture, crown dis - cementing, clinical and radiographic evidence of marginal gap between the tooth and the restoration as well as clinical and radiographic evidence of the possible presence of secondary caries. The samples were followed after 6 months, one, and two years after completed treatment.

RESULTS: After a six-month and one-year follow-up failure wasn't recorded. In some of the samples after a 2-year follow-up was observed crown dis-cementing, and clinical and radiographic evidence of marginal gap between the tooth and the restoration. The difference of the failure frequency between the two groups is insignificant.

CONCLUSION: The results of this study has confirmed the hypothesis that there is no difference in the degree of clinical success of endodontic treated teeth (premolars), of the both groups, after a 2 years evaluation.

KEYWORDS: endodontic treated teeth, reconstructive materials and techniques.

ВЛИЈАНИЕТО НА ОДНОСОТ НА ТЕРАПЕВТОТ КОН ПАЦИЕНТИТЕ

Автор: Оливера Јендроска
Коавтор : Елена Симонова
Ментор : Асс. Д-р Павлина Алексова
Катедра за болести на забите и ендодонтоот

Цел: Да се согледа разликата во перцепцијата на терапевтскиот однос на стоматологот кон пациентите од различни возрастни групи.

Материјал и метод : Во студијата беше употребен посебно за оваа цел конструиран анкетен прашалник со вкупно 20 прашања. Истражувањето претставува аналитичка студија на пресек спроведено во период од 30 дена на практичните вежби при Универзитетскиот Стоматолошки клинички центар во Скопје. Испитаниците беа селектирани по метод на прост случаен избор. Беа опфатени вкупно 60 пациенти, односно првите 20 испитаници од однапред определени 3 возрастни групи и тоа : пациенти до 24 години, од 25 до 50 години и над 50 години. Пред вклучување во истражувањето пациентите беа информирани за целите на студијата и беше побарана нивна усмена согласност.

Резултати : Истражувањето покажа дека терапевтскиот однос на стоматологот има влијание врз пациентите и врз нивната перцепција за грижата за оралното здравје и тоа се покажа дека најголемо влијание има врз испитаниците од првата возрастна група.

Заклучок : Постои сигнификантна разлика во перцепцијата на односот на терапевтот кон пациентите од трите возрастни групи .

Клучни зборови : терапевтски однос, пациенти, возраст , анкетен прашалник .

THE IMPACT OF THE RELATIONSHIP OF THE THERAPIST TOWARDS PATIENTS

Author : Olivera Jendroska
Coauthor : Elena Simonova
Mentor : Ass.Dr. Pavlina Aleksova
Department of diseases of teeth and endodontics

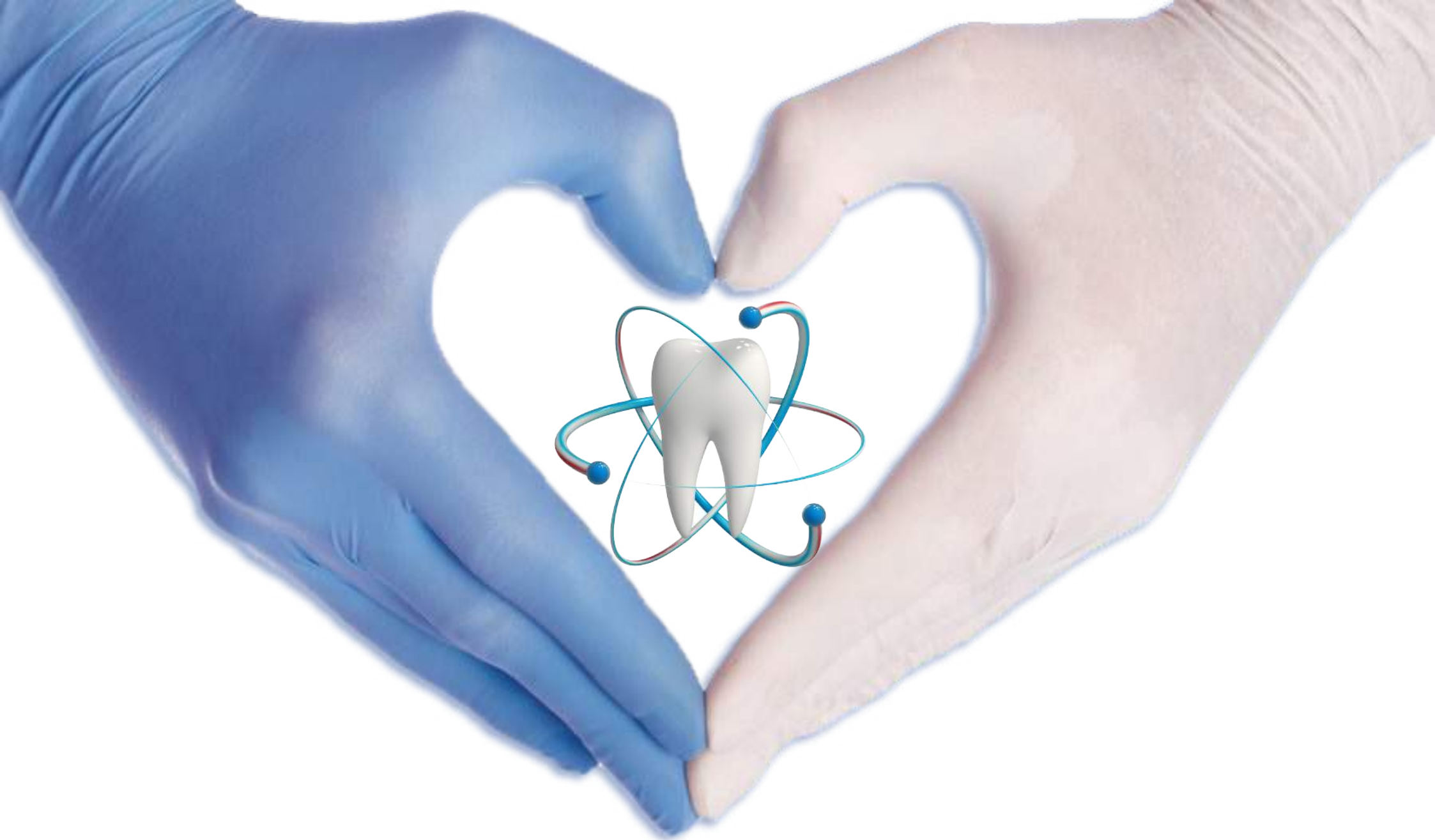
Goal: Defining the difference in the perception of the therapeutic relationship of the dentist towards patients from different age groups.

Materials and method: A constructed questionnaire was used in the research particularly for this purpose with a total number of 20 questions. The research as a cross sectional study was conducted in 30 days during the practice work at the University Dental clinical center in Skopje. The participants were chosen by a random selection. There was a total number of 60 patients, with the first 20 patients grouped in different age categories; first group starting with patients up to 24 years old, second group from 25 years old to 50, and third group with patients over 50 years old. The patients were informed in advance about the purposes of the research/study and were requested an oral consent.

Results: The research showed that the therapeutic relationship of the dentist has an impact on patients and their perception on the oral health care, especially demonstrated on patients from the first age group.

Conclusion: There is a significant difference in the perception of the therapist's relationship towards patients from the three age groups.

Key words: therapeutic relationship, patients, age, questionnaire;

Болести на уста
и пародонтот

Mouth and periodontal
diseases

ВЛИЈАНИЕТО НА ДИЈАБЕТЕС МЕЛИТУС ТИП 1 НА ПАРОДОНТАЛНИ ПРОМЕНИ КАЈ МЛАДИ ИНДИВИДУИ

Автор: Груевски Бобан

Коавтор: Томовска Радмила

Ментор: Доц. Д-р Анета Атанасовска

Коментор: Доц. Д-р Илијана Муратовска

Катедра: Болести на уста и пародонт, Стоматолошки факултет- Скопје

Цел: Под терминот дијабетес мелитус се подразбира група на пореметувања кои се карактеризираат со покачени вредности на глукоза во крвта како и пореметувања во метаболизмот на јагленихидрати и протеини. Голем број на орални заболувања и пореметувања се асоцирани со дијабетес мелитус. Целта на ова студија е да ја докажеме поврзаноста на дијабетот со парадонтопатија кај млади лица.

Материјал и метод: Во истражувањето беа вклучени вкупно 30 испитаници поделени во три групи. Прва група 10 здрави лица, втора група 10 пациенти со дијабет тип 1 кои користат инсулинска пумпа за регулација на гликемијата и 10 пациенти со дијабет тип 1 кои користат класична инсулинска терапија. Кај сите испитаници се одредувани гингивални и пародонтални индекси-индекс на гингивална инфламација (ИГИ), индекс на денален плак (ИДП), клинички губиток на атачмент (КГА) и длабочина на пародонтален џеб(ДПЦ).

Резултати: Од спроведените истражувања ги добивме следните резултати: P (сигнификанта) <0.05 во однос на здрави пациенти и пациенти заболени од дијабет. Во однос на истражувањето поврзано со видот на инсулинска терапија добивме резултат - P (сигнификанта) >0.05.

Заклучок: По извршената студија дојдовме до заклучок дека дијабетот е ризик фактор за пародонтопатија, но типот на инсулинска терапија не влијае врз гингивалната инфламација и коскената деструкција кај пародонталната болест.

Клучни зборови: Дијабетес мелитус, инсулинска терапија и пародонтална болест.

IMPACT OF DIABETES MELLITUS TYPE 1 ON PERIODONTAL CHANGES IN YOUNG INDIVIDUALS

Author: Gruevski Boban

Co-author: Tomovska Radmila

Mentor: Assoc. Dr. Aneta Atanasovska

Co-mentor: Assoc. Dr. Ilijana Muratovska

Department: Diseases of the mouth and periodontal, Dental Faculty in Skopje

Purpose: The term diabetes mellitus includes a group of disorders characterized by elevated blood glucose values as well as disturbances in the metabolism of carbohydrates and proteins. Many oral diseases and disorders are associated with diabetes mellitus. The purpose of this study is to demonstrate the association of diabetes with periodontitis in young people.

Material and method: In this research were included 30 people divided into three groups. First group of 10 healthy adults, a second group of 10 patients with type 1 diabetes who use an insulin pump for blood glucose regulation and 10 patients with type 1 diabetes who use classical insulin therapy. All respondents were assessed for gingival- periodontal index (GPI), gingival inflammation (GI), dental plaque index (DPI), clinical attachment loss (CAL) and periodontal depth pocket (PDP).

Results: Analysis of the results showed statistical significance $p < 0.05$ for all tested indices in individuals with diabetes compared to the control group, whereas in the tests made by the type of insulin therapy there were no significant differences $p > 0.05$

Conclusion: Diabetes is a risk factor for periodontitis, but the type of insulin therapy does not affect gingival inflammation and bone destruction in periodontal disease.

Keywords: Diabetes mellitus, insulin therapy and periodontal disease.

ОРАЛЕН СТАТУС КАЈ ПАЦИЕНТИ СО ЦЕЛИЈАКИЈА

Автор: Димовска Емилија
Коавтор: Ангелова Бојана, Саздовска Бојана
Ментор: Асс.д-р.Кристина Митиќ
Катедра: Болести на устата и пародонтот

Цел: Целијакијата како автоимунно заболување, носи зголемен ризик од појава на мукозни и дентални отстапувања. Цел на нашето истражување претставуваше утврдување на евентуална асоцираност на велијакијата со појавата на рекурентен афтозен стоматит (РАС), атрофичен глосит, кариес и дефекти во емајлот.

Материјали и метод: Кај дваесет пациенти со дијагностицирана болест целијакија и идентичен број здрави испитаници без знаци на целијакија (возраст 9-25 год.) беше спроведен клинички преглед, со цел нотирање на евентуалните промени на меките и тврдите ткива во оралната празнина. Дијагнозата на оралните заболувања беше поставена врз основа на медицинската историја и клиничките карактеристики.

Резултати: Фреквенцијата на РАС во групата со целијакија беше сигнификантно зголемена (41%) наспроти контролната група без целијакија (15%). Беа детектирани само 5 случаи на атрофичен глосит во испитуваната група, во однос на контролната група каде беше забележан само 1 случај. Во однос на појавата на кариес и дефекти во емајлот не евидентиравме статистички сигнификантна разлика помеѓу испитуваните групи ($p > 0,05$).

Заклучок: Пациентите со целијакија немаат поголема predisposition за појава на кариес и дефекти во емајлот, но имаат зголемен ризик за РАС, во однос на здравите индивидуи.

Клучни зборови: целијакија, рекурентен афтозен стоматит, атрофичен глосит, кариес, дефекти во емајл.

ORAL STATUS OF PATIENTS WITH CELIAC DISEASE

Autor: Dimovska Emilija
Co-author: Angelova Bojana, Sazdovska Bojana
Mentor: Ass.doc.Mitik Kristina
Department: Diseases of the mouth and the periodontal

Background: Celiac disease as an autoimmune disease, carries an increased risk of mucosal and dental deviations. The aim of our research was to determinate the possible association of celiac disease with the occurrence of recurrent aphthous stomatitis (RAS), atrophic glossitis, caries and enamel defects.

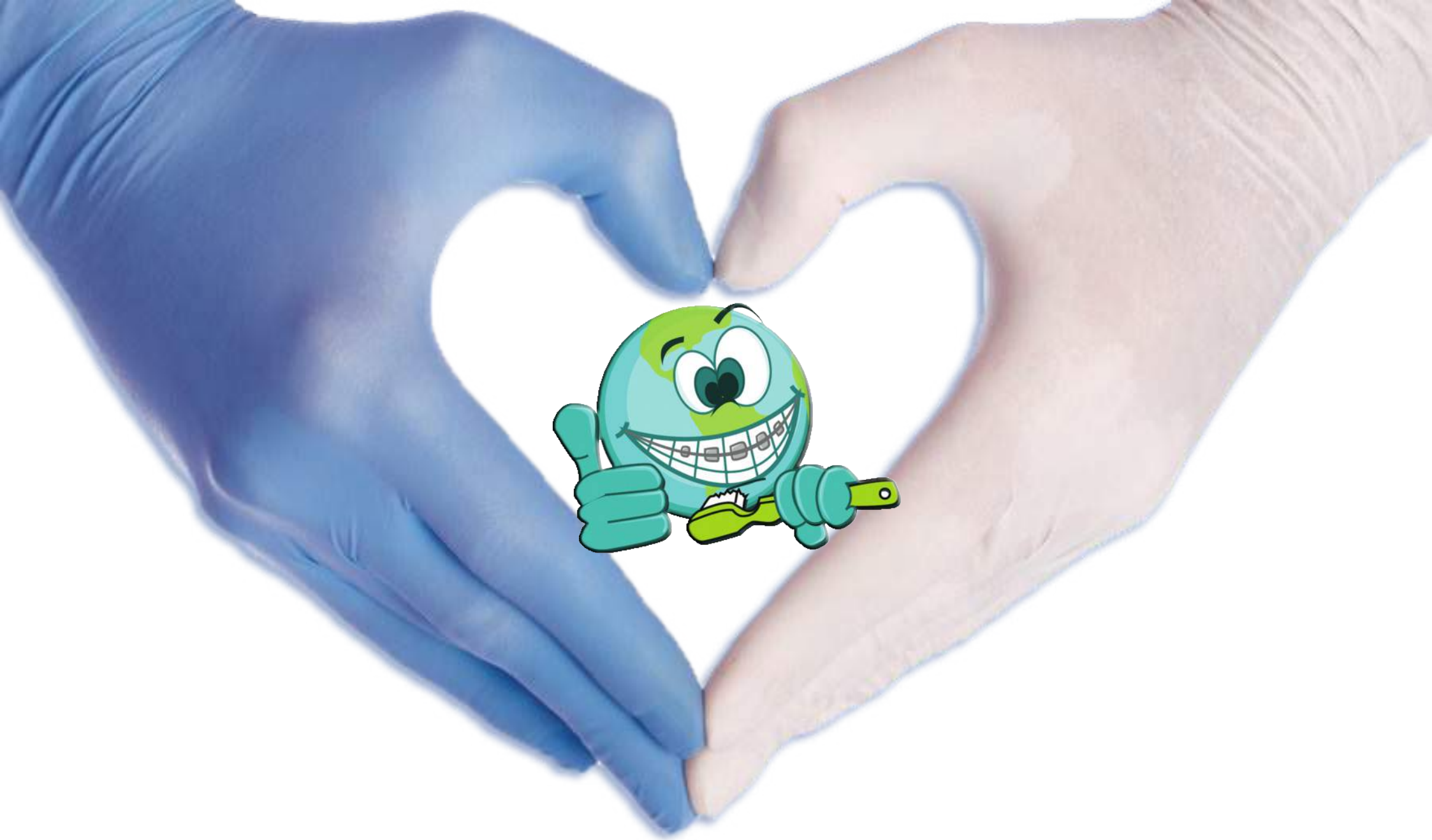
Methods: In twenty patients diagnosed with celiac disease and identical number of healthy subjects without signs of celiac disease (ages 9-25) was conducted clinical examination to detect possible changes of the soft and hard tissues in the oral cavity. The diagnosis of oral diseases was based of typical medical history and clinical features.

Results: Frequency of RAS in the group with celiac disease was significantly increased (41%) versus the control group without celiac disease (15%). Were detected only 5 cases of atrophic glossitis in the experimental group compared to the control group which was observed only 1 case. In relation to the occurrence of caries and enamel defects was not recorded statistically significant difference among the tested groups ($r > 0.05$).

Conclusion: Patients with celiac disease do not have a greater predisposition to cavities and enamel defects, but have an increased risk for RAS compared to healthy individuals.

Key words: celiac disease, recurrent aphthous stomatitis, atrophic glossitis, caries and enamel defects.

Ортодонција

Orthodontics

ТРЕТИТЕ МОЛАРИ – МИТ ИЛИ РЕАЛНОСТ

Автор: Марија Јосифоска
Коавтор: Мирослав Ивановски
Ментор: ас.д-р Марија Манева
Катедра: Катедра по ортодонција

Третите молари како последни заби во денталниот низ, честопати се причина за различни состојби: еруптирани или парцијално еруптирани трети молари (кариес, периодонтитис, малоклузии, фрактури, неуропатии) и со нееруптирани или импактирани заби (фоликуларни цисти, бенигни неоплазми).

Целта на овој труд е да направиме осврт на некои од дилемите и контраверзите кои се поврзани со третите молари од ортодонтски аспект.

Повеќе автори ги проучувале третите молари и нивното влијание на краниофацијалната морфологија (Sanchez), збиеноста (Laskin, Richardson, Bergstrom и Jensen) како и периодонталните проблеми. Нивните мислења на за влијанието на третите молари во развојот на збиеноста се поделени. Harradine, Lindquist, Kahl-Nieke 1995 сметаат дека третите молари немаат сигнификатна улога во развојот на збиеност. Puriceli пак предлага посебен метод на линеарни и агуларни мерења на мандибулата на ортопантомограмски снимки (панометрија) со чија помош може да се одреди и просторот за третите молари и да се предвиди и еруптивниот правец на истите во сооднос со останатите краниофацијални структури.

При збиеност, третите молари се само еден од факторите кој треба да се земе во предвид при одредувањето на нивната судбина. Одлуката за нивно отстранување треба да се донесе врз основа на внимателна процена и анализа, како важен предуслов за целокупното орално и дентално здравје.

Клучни зборови: трети молари, збиеност, позиција на мандибуларни трети молари

THIRD MOLARS- MYTH OR REALITY

Author: Marija Josifoska
Co-author: Miroslav Ivanovski
Mentor: as.d-r Marija Maneva
Department of orthodontics

As the last teeth in the arch, third molars can frequently produce various problems such as: erupted or partially erupted third molars (caries, periodontitis, malocclusion, fractures, and neuropathies) and unerupted or impacted teeth (follicular cysts, benign neoplasm).

The purpose of this article is to discuss some of the major considerations and the present controversy surrounding third molars as they relate to orthodontics.

Many authors have discussed and studied the role and influence of third molars on craniofacial morphology (Sanchez), crowding (Laskin, Richardson, Bergstrom and Jensen), and periodontal problems. Their opinions concerning this problem are divided (Harradine, Lindquist, Kahl-Nieke). Some of them like Puriceli suggest a method for mandibular measurements on panoramic radiographs (panometry) which among other measurements could estimate the molar spaces and associate the eruptive process of third molars with other dento-facial structures.

While it is likely that third molars play a role in the etiology of crowding, they are only one factor to consider in making a clinical decision about their management. The decision about the removal of third molars must be done with a full regard for its value and careful advance evaluation of all aspects of the big picture of life time dental health.

Key words: third molar, crowding, position of mandibular third molars

ЕФЕКТИ ОД МИОФУНКЦИОНАЛНА ТЕРАПИЈА ВО РАНА ДЕТСКА ВОЗРАСТ

Автор: Симона Ангеловска
Коавтор: Ивана Глигуроска
Ментор: Ас. Д-р Габриела Курчиева Чучкова
Катедра по Ортодонција

Цел: Цел на овој труд е да прикажеме една за нас релативно нова метода на пред-ортодонтски третман и ефектите од употребата на Trainer миофункционални апарати кај деца во мешовита и рана перманентна дентиција.

Материјал и метод: Применети се Trainer T4K миофункционални апарати за корекција на збиеност и вичен несклад при неправилност Класа II 1 одделение и I3 миофункционални апарати за корекција на умерена форма на Класа III и псеудо Класа III кај пациенти на возраст од 6-10 години во мешовита и рана перманентна дентиција.

Резултати: Ефектите од пред-ортодонтски третман со Trainer T4K се промени во инклинацијата на горните и долните инцизиви, редуција на оверџетот, како и промени во мекоткивните структури. Со поставувањето на овие апарати, се менува профилот на пациентот што претставува добар мотив и поттик за носење на овие апарати. Ефектите од пред-ортодонтски третман со Trainer I3, преку ретренирање на јазикот, се воспоставување раб на раб положба на инцизивите со што се овозможува во иднина ортодонтскиот третман да заврши без хируршка интервенција.

Заклучок: Употребата на trainer апарати во рана детска возраст дава добри резултати со оптимално подредување на забите, правилен загриз и лицев профил. Со овој програм децата во адолесцентна возраст ќе бидат ослободени од покомплексен и подолготраен ортодонтски третман.

Клучни зборови: миофункционална терапија, Trainer апарати

EFFECTS OF MYOFUNCTIONAL THERAPY IN EARLY CHILDHOOD

Author: Simona Angelovska
Co-author: Ivana Gliguroska
Mentor: Ass. Dr. Gabriela Kurchieva-Chuchkova
Department of Orthodontics

Goal: The main objective of this study is to present the method of pre-orthodontic treatment and estimate the effects of Trainer appliances at children in mixed and early permanent dentition.

Material and method: Trainer T4K appliances are used for correction of crowding and jaw discrepancies in malocclusion Class II, and Trainer I3 appliance for mild Class III or pseudo Class III malocclusion in patients from 6-10 years, in mixed or early permanent dentition.

Results: Effects of pre-orthodontic treatment with Trainer T4K are changes in inclination of lower and upper incisors, overjet reduction, and also soft tissue changes. As soon as these appliances are implemented, facial appearance and profile are noticeably improved and this fact motivates the patients to wear them continuously. The effects of pre-orthodontic treatment with Trainer I3, through retraining the tongue activity, are edge to edge incision relation, preventing surgical intervention in the future.

Conclusion: Implemented trainer appliances early in childhood rise good results with optimal jaw alignment, correct bite and facial profile. With these appliances children at adolescent age would not need more complex and long lasting treatment.

Key words: myofunctional therapy, Trainer appliances

ДЕНТАЛНИ ИМПАКЦИИ – ДИЈАГНОЗА И КЛИНИЧКА СЛИКА

Автор: Стефани Димитријеска
Коавтор : Моника Андевска
Ментор : Ас. Др. сци. Билјана Џипунова
Katedra po ortodonticija

Цел: Да се даде преглед на денталните импакции, со осврт на дефинициите, етиологијата, фреквенцијата на јавување, дијагностичките процедури и терапевтскиот пристап.

Материјал и метод: Ќе бидат прикажани неколку случаи на импакции на трети молари, максиларни и мандибуларни канини, инцизиви и премолари, документирани рендгенолошки. Ќе бидат посочени и компликациите до кои може да доведат импакциите.

Заклучок: Неопходно е да се воспостави дијагностичко-терапевтски протокол и комплетна соработка меѓу повеќе специјалности за успешно рехабилитирање на пациентите со тешки ортодонтски аномалии.

Клучни зборови: импакции, дијагноза

DENTAL IMPACTION - DIAGNOSIS AND CLINICAL CASE

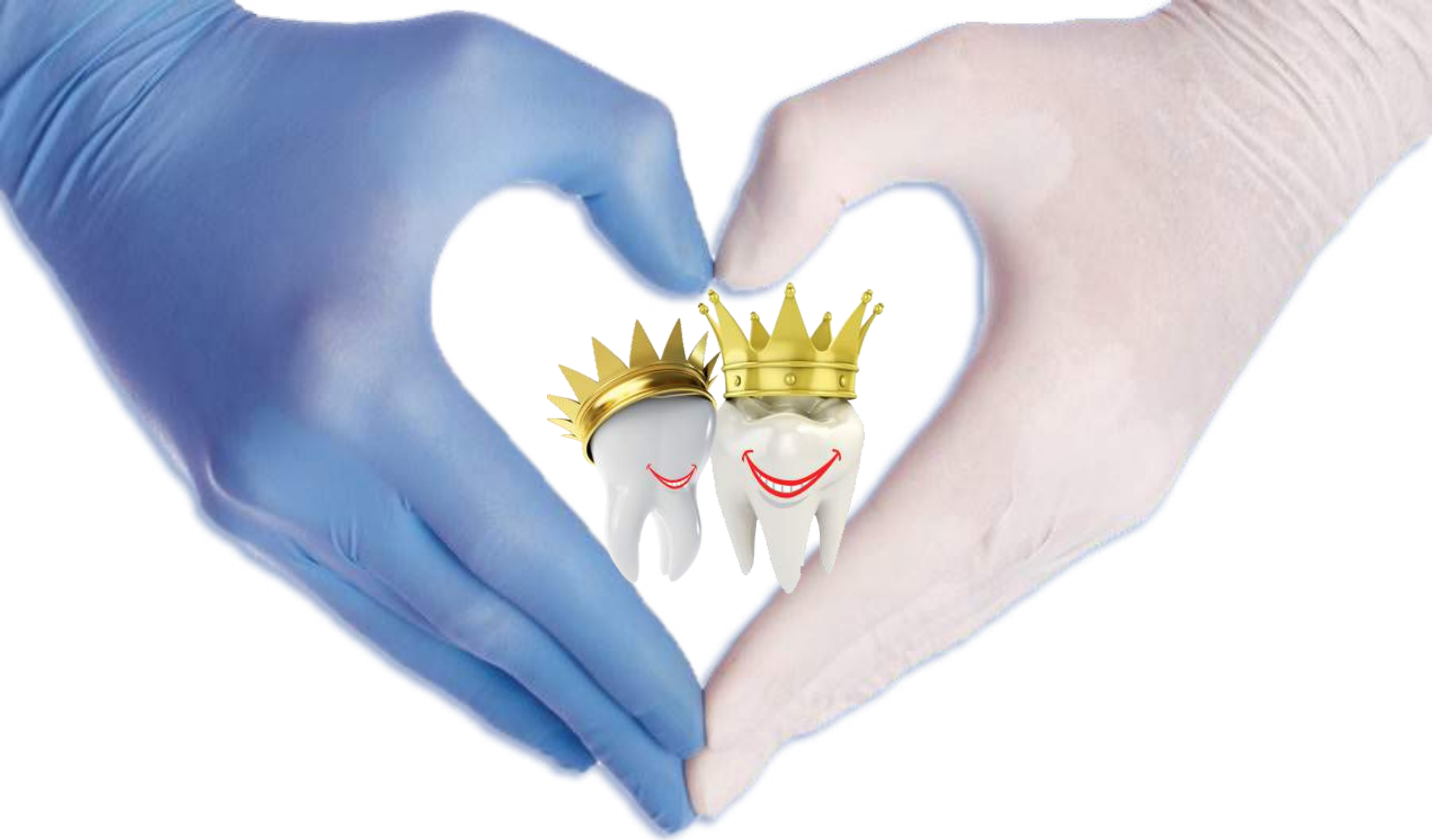
Author: Stefani Dimitrijeska
Co-author: Monika Andevska
Supervisor: Ass. D-r Sci Biljana Dzipunova
Department of orthodontics

Purpose of the study: To give a review of dental impactions, definitions, etiology, frequency of impacted teeth, diagnostic procedures and therapeutic access.

Material and method: There will be shown a few clinical cases of maxillary and mandibular third molar, maxillary and mandibular canines, incisors and premolars with X-ray films. With those X-rays we will point out the complications of the impacted teeth.

Conclusion: It is necessary to establish diagnostic-therapeutic protocol and complete collaboration among different speciality for successful rehabilitation of the patient with difficult orthodontic cases.

Keywords: impactions, diagnosis

Протетика

Prosthodontics

ВИДОВИ СОВРЕМЕНИ ОТПЕЧАТОЧНИ МАСИ ЗА ПРЕЦИЗНО ОТПЕЧАТУВАЊЕ ЗА ФИКСНО ПРОТЕТСКИ ИЗРАБОТКИ

Автор: Дајана Арсовска
Коавтор: Нада Манчева, Мелиса Мемис
Ментор: асс. Д-р Весна Јуруковска Шотаровска
Катедра: Фиксна стоматолошка протетика

Современите отпечаточни маси се квалитетни и нови производи кои ги задоволуваат сите стоматолошки потреби, од начинот на подготвување, до индикациите за нивна примена.

Цел е истражување на својствата и особините на современите отпечаточни маси за високо прецизно отпечатување.

Материјал и метод: Широкиот спектар на современи отпечаточни маси ни даде добри податоци и како материјали за работа ги избравме: Expres XT VPS на фирмата 3M ESPE кој нуди голема хидрофилност и течност, голема димензионална стабилност и автоматско мешање. Afinis на фирмата Cotene Waldent со одлични својстава, брза и лесна подготовка, стабилност при високи температури. Variotime од фирмата Heraeus нуди исклучителна прецизност и точност, широк спектар на индикации.

Резултати: Од земените отпечатоци резултатите укажуваат на брза и лесна апликација, димензионална стабилност, добро налегнување на забните структури, штедат време...

Заклучок: Современите отпечаточни маси даваат високо прецизни и точни отпечатоци од кои произлегуваат точни, квалитетни фиксно протетски конструкции кои ги задоволуваат барањата на пациентите.

Клучни зборови: Отпечаточни маси, отпечаток, точност, висока прецизност, квалитет.

TYPES OF MODERN PRINTING MASSES FOR PRECISE PRINTING OF FIXED PROSTHETICE CONSTRUCTION

Autor: Dajana Arsovska
Co-autor: Nada Manceva, Melisa Memis
Mentor: ass. d-r Vesna Jurukovska - Shotarovska
Department: Fixed dental prosthetic

Modern printing masses are new and quality produced thata are used to fulfilled all dental needs, from the start of preparation until indication for taking prints with them.

The purpose of this study is research of the properties and the features of the modern printing masses for highly accurate printing.

Materials and method: The big spectar of information for modern printing masses, and as for working materials we selected the following Expres XT VPS product of 3M ESPE that offers good fluid, dimensional stability and automatic mixing. Afinis product of Coltene Waldent with excellent properties, fast and easy setup and stability on high temperatures. Variotime product of Heraeus that offers good accuracie and wide spectar of indications.

Results: From the printing we received the following results, fast and easy application, dimensional stability and give us more time.

Conclusion: Modern printing masses creates highly precise prints that creates excellent fixed prosthetic constructions so that we can easily manage the patient needs.

Keyword: Printing masses, highly accurate printing, dimensional stability, quality.

ФИКСНО – ПРОТЕТИЧКИ КОНСТРУКЦИИ ИЗРАБОТЕНИ ВРЗ ИМПЛАНТИ

Автор: Јулија Ушковска
Коавтор: Кирил Мариноски
Ментор: Асс. д-р Анета Мијоска, асс. Наташа Ставрева
Катедра по Фиксна Протетика

Цел: Имплантите преставуваат најсовремени решенија за протетско згрижување. Целта е утврдување на ефикасноста и одржливоста на конструкциите поставени во долната вилица на импланти како носачи, или комбинирани поставени врз природен заб и имплантат.

Материјал и метод: Изработени се метал - керамички мостови врз импланти (Dentsply – Ankylos Standard and Shultz) 6 месеци после поставувањето во долната вилица. Едниот е поставен врз два импланта на местото на првиот и вториот молар, а комбинираниот е поставен на природен заб - долен десен канин и имплант на местото на долниот лев канин

Резултати: Резултатите покажаа успешна интеграција на поставените имплантско - протетски конструкции и целосно воспоставување на изгубената мастикаторна функција, добра естетика и фонетика, шест месеци и една година после поставувањето.

Заклучок : Исцрпната анамнеза и преглед, правилниот избор на импланти и соодветната мостова конструкција дадоа добро решение кое ги задоволи барањата на пациентите и терапевтот. Терапијата беше успешна без оглед на тоа дали пациентите носеа фиксни изработки врз два импланта или комбинирани врз имплант и природен заб. Функционалното траење на изработката ќе зависи од редовните контроли и одржување на оралната хигиена.

Клучни зборови: имплант, фиксно згрижување, имплантно – протетска терапија.

FIXED - PROSTHETIC CONSTRUCTIONS MADE ON IMPLANTS

Author : Julija Ushkovska
Coauthor : Kiril Marinoski
Mentor : Ass. D-r Aneta Mijoska ; Ass. D-r Natasha Stavreva
Department of prosthodontics

Introduction: Dental implants represent the state of the art solutions for prosthetic care. The goal is to determine the efficiency and sustainability of structures placed in the lower jaw on implants as carriers or combined structures placed on natural teeth and implants.

Method and Material: Metal-ceramic bridges are made on implants (Dentsply - Ankylos Standard and Shultz) 6 months after the application in the lower jaw. One is placed on the two implant site on the first and second molars, and the combined set on natural tooth - lower right canine and implant site lower left canine.

Results: Results showed successful integration of the set fixed structures and fully establishment of the lost chewing function, good aesthetics and phonetics, six months and one year after installation.

Conclusion: The exhaustive history and examination, the correct choice of implants and related bridge construction provided a good solution that satisfy the requirements of patients and therapist. Therapy was successful regardless of whether patients wearing fixed works on two implant or combined on the implant and the natural tooth. Functional length of the construction will depend on the regular controls and maintenance of oral hygiene.

Key words: Implants, fixed structures, carriers.

ПРОТЕТИЧКИ ТРЕТМАН ПРИ ANGLE III КЛАСА

Автор : Климент Анастасовски
Коавтор: Евгенија Стојановска
Ментор: Доц.др.Јадранка Бундевска
Коментор: Доц.др.Биљана Капушевска
Катедра за стоматолошка протетика

Цел на овој труд е да прикажеме протетички третман на пациент кој по претходно направените клинички и ртг анализи го сместивме во групата на малоклузија Angle III класа.

Пациентка на возраст од 50 години се јави на нашата клиника со потреба за изработка на тотални протези. При клиничкиот преглед јасно се виде нејзината малоклузија, која ни преставуваше потешкотија при изведувањето на целокупниот третман, како на нас така и на забниот техничар. Посебно вниманије посветивме на фазата – определување на меѓувличните односи и фиксирање во централна оклузија. Поставата на забите во фронталната регија со исфрлување на инцизалниот раб на горните заби и добивање на еден нормален сооднос на вилиците ја постигнавме саканата цел ненарушувајќи ги сите правила и принципи на стабилна протеза.

Со изработката на тоталните протези кај пациентката постигнавме задоволителен естетски, фонетски и функционален момент и по шест месечно носење на помагалата, потврдено со широка насмевка при секоја посета.

Клучни зборови : малоклузија Angle III класа, протетички третман, тотална протеза

PROSTHETIC TREATMENT IN ANGLE III CLASS

Author: Kliment Anastasovski
Coauthor: Evgenija Stojanovska
Mentor: Doc..Jadranka Bundevska
Co-mentor: Doc.Biljana Kapushevska
Department of prosthodontics

The goal of this labor is to show a prosthetic treatment of a patient who after earlier made of clinical and RTG analyses we put in the group of malocclusion Angle III class.

A patient at the age of 50 came to our clinic with the need of making total prostheses. Thru the clinical examination her malocclusion was clear to see, which presented difficulty for the wholesome treatment both for us as dentist and our dental technicians. Special attention was given to the phase of measurement of the inner jaw relation and fixing in central occlusion. The teeth placement in the frontal region with more frontal positioning of the incisal edge and regaining a normal occlusion and jaw relation, helped us accomplish our wanted goal without disturbance of the rules and principles of denture stability.

With the making of these prostheses we have achieved, for this patient, a satisfied esthetic, phonetic and functional moment even after wearing them for over 6 months the satisfaction of the patient was recognized by the wide smiles that she presented with each visit.

Key words: Malocclusion Angle III class; prosthetic treatment; total denture; teeth placement; esthetic; prostheses stability.

ПРОЦЕНКА НА ЕСТЕТСКИТЕ РЕСТАВРАЦИОНИ МАТЕРИЈАЛИ ВО ОДНОС НА СТАБИЛНОСТА НА БОЈАТА

Автор: Лазар Димовски
Коавтор: Слободан Цветкоски
Ментор: Асс. Др. Андреја Јовановски
Катедра по Фиксна стоматолошка протетика

Цел: Целта на оваа презентација е да се процени стабилноста на бојата на естетските стоматолошки материјали на база на акрилат и материјали на база на порцелан

Материјали и метод: беа подготвени две групи од по четири лабораториски примероци во форма на метални плочки фасетирани со маса на база на акрилат и четири примероци фасетирани со порцеланска маса. Од секоја група по два примероци беа потопувани во загреана течност (кафе и чај) на 37 С. Потопувањето се одвиваше циклично неколку пати во период од 15 дена. Останатиот период тие беа чувани во физиолошки раствор загреан на истата температура. Останатите два примероци беа потопени во загреан физиолошки раствор 15 дена. По овој период од примероците беа направени тенки пресеци кои се анализираа под светлосен микроскоп

Резултати: Примероците кои беа фасетирани со акрилат и беа потопени во кафе и чај покажаа видлива разлика во однос на контролните примероци чувани во физиолошки раствор. Кај примероците фасетирани со порцелан немаше видливи промени во бојата.

Заклучок: Од добиените резултати се заклучи дека кај естетските стоматолошки материјали на база на акрилат по извесно време доаѓа до одредена апсорпција на состојките од кафето и чајот што може да ја промени првобитната боја и нијанса. Масите пак на база на порцелан покажуваат многу поголема стабилност во тој поглед

Клучни зборови: Стоматолошка протетика, естетски реставрациони материјали, стабилност на боја

ASSESSMENT OF AESTHETIC RESTORATION MATERIAL ON THE COLOR STABILITY

Author: Lazar Dimovski
Coauthor: Slobodan Cvetkoski
Mentor: Ass. Dr. Andreja Jovanovski
Department of fixed prosthodontics

Aim: The purpose of this presentation is to assess the stability of the color of esthetic dental materials based on acrylic and the materials based on porcelain

Materials and methods: We prepared two groups of four laboratory samples in the form of metal plates fused with acrylic mass-material and four samples fused with porcelain mass-material. From each group, two samples were immersed in heated liquid (coffee and tea) at 37 degrees Celsius. The immersion was performed cyclically several times over a period of 15 days. After that period, they were kept in saline heated to the same temperature. The remaining two samples were immersed in heated saline for 15 days. After this period, thin cross-sections were made from the samples that were analyzed under a light microscope.

Results: The samples fused with acrylate that were immersed in coffee and tea showed visible difference compared to control samples kept in saline. Porcelain fused samples showed no visible change in color.

Conclusion: From the results we concluded that after some time the aesthetic dental materials based on acrylate absorb the ingredients of coffee and tea that can change the original color and tint. Porcelain based materials show much greater stability in this regard.

Key words: Prosthodontics, aesthetic restoration material, color stability

КОРЕЛАЦИЈА МЕЃУ ФИКСНОПРОТЕТИЧКА КОНСТРУКЦИЈА И ПАРОДОНТАЛНО ЗДРАВЈЕ

Автор: Нада Манчева
Коавтор: Дајана Арсовска
Ментор: Доц. д-р Билјана Капушевска
Коментор: Доц. д-р Јадранка Бундевска
Катедра: Стоматолошка протетика

Цел се пациенти со индикација за изработка на фикснопротетичка конструкција во услови на намалено пародонтално здравје, со дијагностициран стадиум на пародонтопатија (PIR-5).

Иследивме 40 пациенти. Пред протетичката работа, правевме проценка на пародонталното здравје кај забите носачи (мезијален и дистален) и хомолозите, преку анализа на субјективниот, рентгенолошкиот наод и клиничките промени, а регистрирањето го изведувавме пред препарација, по 24 часа, по 6 и 18 месеци од дефинитивното цементирање. Доминираше гингивалната инфламација со градации:

0-отсуство на инфламација на гингивата

1-блага до умерено изразена инфламација

2-блага до умерено изразена инфламација околу целиот заб

3-јака инфламација, црвенило, оток.

Резултати: Пред препарацијата кај 22(55,00%) мезијални и 22(55,00%) дистални носачи евидентиравме слаба инфламација на гингивата (PIR-1), а кај 18(45,00%) мезијални и дистални (PIR -2). По 18 месеци се забележува позитивна прогресија на гингивалното здравје. Кај 32(80,00%) мезијални и дистални носачи.

THE CORELATION BETWEEN FIXED DENTURES AND PERIODONTAL HEALTH

Author: Nada Mancheva
Co-author: Dajana Arsovska
Mentor: D-r Biljana Kapushevska PhD
Co-mentor: D-r Jadranka Bundevska PhD
Department: Dental prosthetics

The goal is to show patients with indications for fixed dentures with decreased periodontal health with (PIR-5).

We studied 40 patients. Before making the prosthetics, we analyzed the clinical changes, subjective and x-ray findings and we logged the data before preparation, after 24 hours, after 6 and 18 months of cementing the dentures. Gingivitis was the dominant cause, numerically expressed:

0 - absence of signs of inflammation

1 - mild to moderate inflammation

2 - mild to moderate inflammation, around the whole tooth

3 - severe inflammation, redness, swelling

Results: Before preparation 22(55%) of the mesial, and 22(55%) of the distal carriers had a mild inflammation of the gums (PIR-1), and 18(45%) of the mesial and distal carriers had PIR-2. After 18 months we noted an improvement in the periodontal health. 32(80%) of the mesial and distal carriers had no inflammation (PIR-0), and 8(20%) of the mesial and distal carriers had PIR-1. All their homologs had PIR-1.

Conclusion: Teeth with decreased periodontal health, after an appropriate treatment and planning can provide functionality and longevity to the fixed denture.

Key words: fixed denture, periodontium, periodontal health

КЛИНИЧКО ИСПИТУВАЊЕ НА ЕФЕКТИТЕ НА NBF (NANO-BIO-FUSION) ГИНГИВАЛЕН ГЕЛ ВО УСНАТА ПРАЗНИНА

Автор: Сања Перчинковска
Коавтор: Бисера Петрушевска
Ментор: Асс. Д-р Благоја Даштевски
Катедра: Мобилна протетика

Цел: NBFгингивален гел е високо функционален гел, кој поради својата нано комплексна природа се употребува за екстра заштита на гингивата (непцето) и усната слузокожа. Тој директно и рапидно се апсорбира во нив на клеточно ниво, а понатака се одржува на гингивата и лигавицата со помош на нано-биоактивен заштитен филм. Целта на истражувањето е да се докаже дејството на гелот врз декубиталните рани кои се јавуваат при носење на протетски надоместоци.

Материјал и метод: Во истражувањето беа вклучени 15 испитаници поделени во 2 групи. На пациентите од првата (основна) група со декубитални рани им беше направено отстранување на акрилатот од протезата во пределот на раната. Потоа им се дава мастика за џвакање во период од 3мин и се нотираат добиените резултати. На истите пациенти како контролна група се врши аплицирање на НБФ гелот во пределот на декубиталната рана, се остава да дејствува 3мин., се повторува истата постапка и се нотира субјективното чувство кај пациентите.

Резултати: Од истражувањето го констатиравме аналгетското дејство на гелот и намалени нелагодности во устата кај пациентите од контролна група.

Заклучок: NBF гелот нуди мошне ефикасна заштита кај декубитални рани предизвикани од протези, мостови, коронки и поради тоа го препорачуваме како средство на избор за лекување во секојдневна пракса.

Клучни зборови: NBF гингивален гел, декубитални рани

CLINICAL EXAMINATION OF THE EFFECTS OF NBF (NANO-BIO-FUSION) GINGIVAL GEL IN MOUTH

Author: Sanja Percinkovska
Co-author: Bisera Petrushevska
Mentor: Ass. Dr. Natasha Stavreva
Co-mentor: Ass. Dr. Blagoja Dashtevski
Department: Mobile prosthetics

Clinical investigation of the effects of NBF (nano-bio-fusion) gingival gel in mouth

Objective: NBFgingivalen gel is a highly functional nano bio fusion gel with a nano complex nature used for extra protection of the gum and oral mucosa. The gel is directly and rapidly absorbed into them at a cellular level, and is further maintained into the gingiva and mucosa by means of nano-bioactive protective film. The purpose of this research is to prove the effect of the gel on pressure sores that occurs when wearing prosthetic replacements.

Materials and Methods: The study included 15 subjects divided into two groups. Patients with pressure sores from the first (primary) group were treated by removing acrylic prosthesis in the area of the wound. Within 3 minutes the patients were given chewing gum and the results were noted. The same patients were used as the control group had NBF gel applied gel in the pressure sore area and was left to act 3min. The same procedure was performed and the subjective patient opinion of the efficiency of the gel was noted.

Results: The survey concluded that the gel had an effective analgetic function and reduced patient discomfort in the mouth of the control group.

Conclusion: NBF gel offers highly effective protection in pressure sores caused by dentures, bridges, crowns, and is recommended as a tool of choice for treatment in daily practice.

Keywords: NBF gingival gel, pressure sores

КОРИСТЕЊЕ НА ОРАЛЕН ПАРАЛЕЛОМЕТАР ПРИ ИЗРАБОТКА НА ЦИРКУЛАРНИ МОСТОВИ (ПРИКАЗ НА СЛУЧАЈ)

Автор: Верица Кукунешоска
Коавтор: Кристина Стојановска
Ментор: Асс. д-р Наташа Ставрева
Коментор: Асс. д-р Анета Мијоска
Катедра по фиксна стоматолошка протетика

Цел: Целта на ова испитување е да се прикаже бенефитот од употребата на оралниот паралелометар при изработка на циркуларни мостови.

Материјал и метод: За потребите на оваа цел беше спроведено испитување кај 52 годишна пациентка кај која беа изработени циркуларни мостови со примена на орален паралелометар. Тоа е комплет кој се применува на стоматолошки стол, што и дава на турбината улога на лабораториски паралелометар. Лесно се поставува во уста и овозможува постигнување паралелност на сите забни трупчиња, во било која позиција, со што се создава оска на вметнување. Работните модели беа предмет на компаративна анализа со слободна препарација.

Резултати: Резултатите покажаа постигнување на подобра паралелност меѓу истоимените површини на забите носачи при употреба на орален паралелометар, отколку при слободна препарација на забите.

Заклучок: Примената на оралниот паралелометар овозможува добивање совршено паралелни забни трупчиња, преку кои циркуларните мостови совршено одговараат и стојат цврсто и сигурно. Затоа, можеме да го препорачаме за редовна практична употреба, бидејќи грешките при препарацијата, ќе бидат сведени на минимум.

Клучни зборови: орален паралелометар, циркуларни мостови, препарација.

USE OF ORAL PARALLELOMETER IN PREPARATION OF CIRCULAR BRIDGES (CASE REPORT)

Author: Verica Kukuneshoska
Co-author: Christina Stojanovska
Mentor: Ass. Dr. Natasha Stavreva
Co-mentor: Ass. Dr. Aneta Mijoska
Department of Fixed Prosthodontics

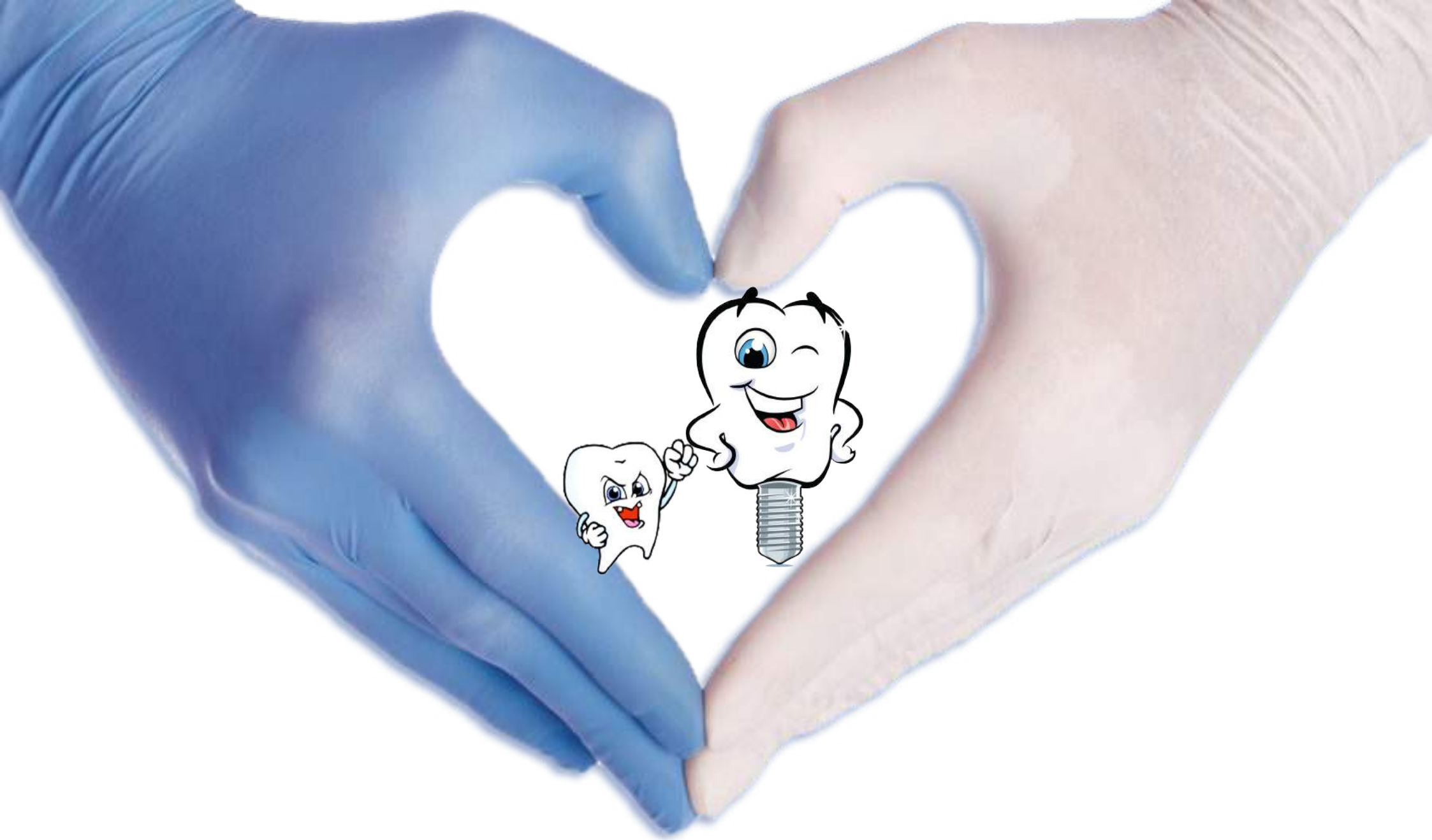
Aim: The aim of this study is to show the benefits of the use of oral parallelometer in circular bridges preparation.

Materials and Methods: For this aim test was conducted in a 52 years old female patient in which the circular bridges were prepared by applying oral parallelometer. This is a kit which applied to the dental chair, which gives the turbine role of laboratory parallelometer. It is easy to placed in the mouth and allows achieving parallelism of all dental abutments, in any position, creating axis of insertion. Working models were subjected to comparative analysis with free preparations.

Results: Results showed achieve better parallelism between same-named tooth surfaces of dental carriers when we use oral parallelometer, instead with free dental preparations.

Conclusion: The use of oral parallelometer delivers perfectly parallel dental abutments, through which the circular bridges fit perfectly and stand firmly and securely. Therefore, we can recommend it for regular practical use, because errors in preparation will be minimized.

Keywords: oral parallelometer, circular bridges, preparation.

Орална хирургија

Oral Surgery

ТЕРАПЕВТСКИ ПОСТАПКИ ЗА САНАЦИЈА НА АЛВЕОЛИТ

Автор: Елена Рибарева
Коавтор: Анета Михаилова
Ментор: Асс. Д-р Љуба Симјановска
Катедра по Орална хирургија

Цел: Во терапијата на алвеолитот (сува алвеола) кој е пропратен со интензивно јака и континуирана болка, се применуваат повеќе постапки за санација на истиот. Оттука произлегува и нашата цел, во оваа студија да ја посочиме најефикасната тераписка метода во лекувањето на алвеолитот..

Материјал и метод: На Клиниката за Орална хирургија – Скопје, во период од 1 година беа извршени 80 екстракции во двете вилицы, во сите квадранти. Од тој број кај 18 екстракции се јави сува алвеола како пост-екстракциона компликација. Применети беа 5 терапевтски постапки: Апликација на 1. Јодоформ дрен со Solutio Chlumsky; 2. Цинк-оксид завој; 3. Alvogyl; 4. Oleum Caryophylli; 5. Конзервативен третман (локален анестетик и киретажа). Беше следен интензитетот на болка, отокот, инфламацијата и хиперемията.

Резултати: Најчесто алвеолитот се јавил во моларната регија (55,5%), а најмалку во интерканиниот простор (16,6%) Најголема ефикасност во однос на редукција на болката и другите пропратни симптоми добивме при апликација на Alvogyl и Oleum Caryophylli, додека при апликација на јодоформ дрен со Sol. Chlumsky резултатите беа послаби.

Заклучоци: Најчесто применуван тераписки третман е апликацијата на јодоформ дрен и Sol. Chlumsky. Најефикасниот начин за справување на болката е аплицирањето на 1) Alvogyl и 2) Oleum Caryophylli. Сепак најдобриот протективен фактор е да се исполни екстракционата рана со коагулум.

Клучни зборови: алвеоларен остеоитис, Alvogyl, Oleum Caryophylli, јодоформ дрен

THERAPEUTIC PROCEDURES FOR REMEDIATION OF ALVEOLITIS

Author: Elena Ribareva
Coauthor: Aneta Mihailova
Mentor: Ass. d-r Ljuba Simjanovska
Department of Oral Surgery

Aim: In the treatment of alveolitis (dry socket) which is accompanied by intense severe and continuous pain apply more proceedings for recovery of the same. There-of arises our aim in this study to point out the most effective therapeutic method in the treatment of alveolitis.

Material and methods: At the Oral Surgery Clinic-Skopje in the period of one year were performed 80 extractions in both jaws in all four quadrants. Of that number in 18 extractions appeared dry socket as postextraction complication. Five therapeutic procedures were applied: 1. Application of jodoform drain with Sol. Chlumsky; 2. Application of zinc oxide bandage; 3. Application of Alvogyl; 4. Application of Oleum Caryophylli; 5. Conservative treatment (application of a local anesthetic and curettage). We also monitored and the intensity of pain, swelling, inflammation and hyperaemia.

Results: Commonly alveolitis appeared in the molar region (55,5%), and at least in interkanin space (16,6%). Largest and fastest performance in terms of reduction of pain and other associated symptoms we received from application of Alvogyl and Oleum Caryophylli, while in the application of jodoform drain with Sol. Chlumsky the results were weaker.

Conclusion: The most common therapeutic treatment applied is the application of jodoform drain with Sol. Chlumsky. The most effective way to deal with pain is application of a) Alvogyl and b) Oleum Caryophylli. However the best protective factor in the treatment of alveolitis is to fulfill the postextraction wound with coagulum.

Key words: alveolar osteitis, Alvogyl, Oleum Caryophylli, jodoform drain

Максилофацијална хирургија

Maxillofacial Surgery

ЕВАЛУАЦИЈА НА ЛИЦЕВИТЕ КАРАКТЕРИСТИКИ КАЈ ПАЦИЕНТИ СО РАСЦЕП НА ГОРНАТА УСНА И НЕПЦЕТО

Автор: Михајло Милевски
Коавтор: Ангела Милошеска
Ментор: Ас. д-р Александар Илиев
Катедра по Максилофацијална хирургија

Цел: Варијабилната експресија на вродените орофацијални расцепи, како и разликите во протоколите за нивно хируршко лекување, придонесуваат да долгорочните резултати од нивниот третман бидат предмет на голем интерес на повеќе медицински специјалности. Целта на овој труд е да се анализираат најчестите разлики кај адулти оперирани од едностран расцеп на горната усна или горната усна и непцето, во споредба со здрави индивидуи.

Материјал и метод: Беше формирана група од 30 рандомизирани пациенти, лекувани на Клиниката за максилофацијална хирургија во Скопје во периодот помеѓу 1975 и 1995 година. Тоа значи дека индивидуите беа со компетиран раст и развој во моментот на испитувањето, важно заради стабилизација на резултатите. Беа спроведени директни антропометриски и фотограметриски иследувања по востановена методологија.

Резултати: Резултатите покажаа сигнификантни разлики во симетријата, волуменот и изгледот на ткивата кои се најмногу засегнати од аномалијата - горната усна и носот, но и разлики во вкупната кранио-фацијална морфологија кај испитаниците, во однос на контролната група на здрави индивидуи.

Заклучок: Антропометриските методи даваат одличен увид во долгорочните резултати кај пациенти оперирани од вродени расцепи, што е особено важно за проценка и евентуално подобрување на применуваните хируршки и ортодонтски протоколи во лекувањето.

Клучни зборови: расцепи на усна и непце, лицеви карактеристики, антропометрија, долгорочни резултати

EVALUATION OF FACIAL FEATURES IN PATIENTS WITH CLEFT LIP AND PALATE

Author: Mihajlo Milevski
Coauthor: Angela Milosheska
Mentor: : As. d-r Aleksandar Iliev
Department of Maxillofacial surgery

Aim: The variable expression of congenital orofacial clefts, as well as the differences in their surgical treatment protocols, contribute that the long-term results of their treatment are subject of great interest for many medical specialties. The purpose of this study was to analyze the most common differences between adults operated from unilateral cleft lip or cleft lip and palate, and healthy individuals.

Material and method: A group of 30 randomized patients was formed, treated surgically at the Clinic for Maxillofacial Surgery in Skopje, between 1975 and 1995, which would make them fully matured adults at the moment of evaluation. This is particularly important because of the stabilization of results. We conducted direct anthropometric and photogrammetric evaluations according to well established methodology.

Results: The results showed significant differences in the symmetry, volume and appearance of the facial parts mostly affected by the anomaly – the upper lip and nose, but also in the overall cranio-facial morphology, compared with healthy controls.

Conclusion: Anthropometric methods give an excellent insight into evaluating of the long-term results in patients treated from cleft lip and palate. This is especially important for improvement of established orthodontic and surgical treatment protocols.

Key words: cleft lip and palate, facial features, anthropometry, long-term results

СПОНЗОРИ SPONSORS

СПОНЗОРИ SPONSORS

Colgate® Total
PRO•GUM HEALTH

**ЗАПОЗНАЈТЕ ГО ДЕТАЛНО ГИНГИВАЛНОТО
ЗДРАВЈЕ НА ВАШИТЕ ПАЦИЕНТИ**

НОВО

КЛИНИЧКИ ДОКАЖАНА ПАЛЕТА КОЈА ОДГОВАРА НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ПОТРЕБИ НА ВАШИТЕ ПАЦИЕНТИ

Colgate® Total® Pro-Gum Health System е единствениот систем со клинички докажана Triclosan / Copolymer Технологија во паста за заби со двојно дејство

- Дневна орална нега за пациенти кои имаат, или се со ризик да развијат, гингивитис и слични проблеми
- Систем кој ви овозможува да препорачате производи во специфични комбинации

ПРЕПОРАЧАЈТЕ COLGATE® TOTAL® PRO-GUM HEALTH- ПРИЛАГОДЕНИ ЗА ГИНГИВАЛНИТЕ ПОТРЕБИ НА ВАШИТЕ ПАЦИЕНТИ

Reference

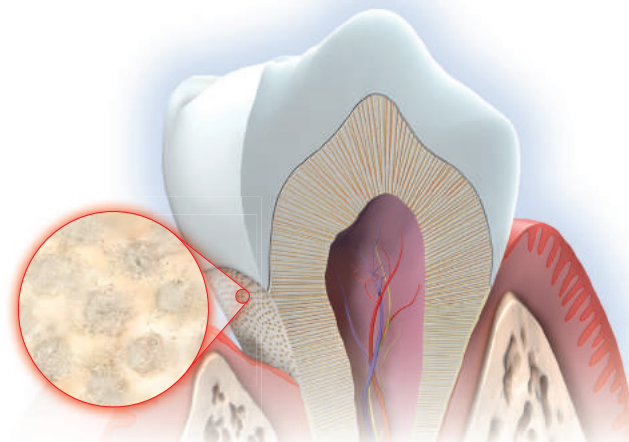
1. Amornchat C et al. (2004) Mahidol Dent J 24(2): 103–111.
2. Lindhe J et al. (1993) J Clin Periodontol 20(5): 327–334.

Препоричано од Македонско Стоматолошко Друштво

НОВО

**Моментално & долготрајно намалување на чувствителноста
со револуционерната Pro-Argin™ Технологија**

Pro-Argin™ Технологијата, составена од аргинин и нерастворлива калциумова компонента во форма на калциум карбонат, се базира на природен процес на оклузија односно затворање на дентинските тубули и на тој начин помага во блокирање на болните сензации.

Colgate® Sensitive Pro-Relief™ со Pro-Argin™ Технологија е првата паста за заби која клинички докажано овозможува моментално и долготрајно намалување на чувствителноста¹⁻⁶:

- Моментално намалување на чувствителноста ако се аплицира со прст директно на чувствителен заб и нежно се масира една минута¹
- Клиничките студии покажуваат дека со миене заби два пати дневно, значително подобро ја намалува чувствителноста споредено со контролна паста за заби со калиумови јони⁴
- 1450 ppm флуорид за заштита од кариес

**Colgate® Sensitive Pro-Relief™ паста за заби
за секојдневна нега на чувствителните заби**

- 1 Nathoo S et al J Clin Dent 2009; 20 (Spec Iss): 123-130
- 2 Ayad F et al J Clin Dent 2009; 20 (Spec Iss): 115-122
- 3 Schiff T et al J Clin Dent 2009; 20 (Spec Iss): 131-136

- 4 Docimo R et al J Clin Dent 2009; 20 (Spec Iss): 17-22
- 5 Ayad F et al J Clin Dent 2009; 20 (Spec Iss): 10-16
- 6 Docimo R et al J Clin Dent 2009; 20 (Spec Iss): 137-143

Colgate®

ВАШ ПАРТНЕР ЗА ОРАЛНО ЗДРАВЈЕ

Colgate®

ВАШ ПАРТНЕР ЗА ОРАЛНО ЗДРАВЈЕ

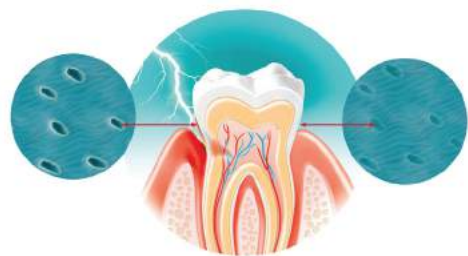
www.colgateprofessional.com

За повеќе информации ве молиме посетете ја нашиот интернет страна

www.zdrava-nasmevka.com

LACALUT[®] extra sensitive

Professional toothpaste

for treatment of
extremely sensitive teeth

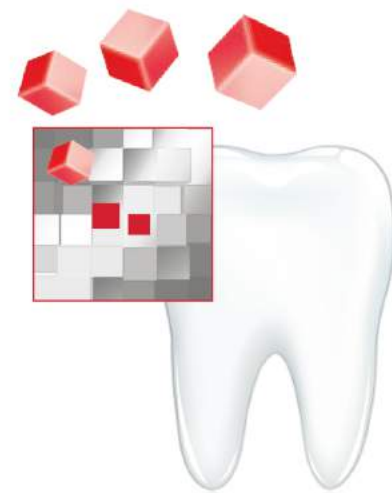
- ✓ Desensitizes teeth
- ✓ Cleans with extra gentle action

With potassium chloride, strontium acetate and olafur

LACALUT[®] white & repair

Special toothpaste for tooth remineralization

Helps against discoloration

Coffee

Tea

Red Vine

- ✓ Cleans gently
- ✓ Protects
- ✓ Remineralizes

With microcrystalline hydroxylapatite